Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 28 (6463)
Февралиин 8
Воскресенье
1953 он

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

КОММУНИСТНУУД БА ПАРТИЙНАБЭШЭ ХҮНҮҮДЭЙ СТАЛИНСКА БЛОГОЙ КАНДИДАДУУДАЙ ТҮЛӨӨ АГИТАЦИ

Манай обществын оюун ухаанай бүхы ажабайдалынь, советскэ хүнүүдэй зохёон байгуулха ажалынь арадуудай вождь И. В. Сталинай «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэһэн гениальна зохёолой, Коммунистическэ партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдэй, нүхэр И. В. Сталинай тэндэ хэлэһэн түүхэтэ үгын, нүхэр Г. М. Маленковой тоосоото элидхэлэй залан хүтэлбэрилгын нүлөөн доро ябана.

Мүнөө ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл үргэн далайсатайгаар ябуулагдана. Олониитэ һунгагшадай политическэ ба үйлэдбэриин эдэбхи хэшээлынь угаа ехээр хүгжөө. Советскэ хүнүүдэй зүрхэнүүдынь омог баясхалангаар доһолно. Коммунизм байгуулгын агуухэ илалтанууд СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые 1952 ондо дүүргэлгын дүнгүүд соо элеэр харуулагдана. Валовой продукциие үйлэдбэрилгын жэлэй түсэб промышленностиин талаар бүхы дээрээ 1952 ондо 101 процент дүүргэгдээ. Энээниие 1951 онойхитой сасуулбал 11 процентээр ургаһан байна. Орсоһото культурануудаар 1952 ондо 8 миллиард пүүд валовой ургаса абтаба. Малнуудай тоо толгой бүри олон болоо. Олон национальна советскэ арадуудай культурые хүгжөөхэ талаар шэнэ алхамууд хэгдээ. Ленин—Сталинай агуухэ партяар хүтэлбэрилэгдэһэн советскэ арадай эдэ гайхамшагта илалтануудынь эб найрамдалай, демократиин, социализмын түлөө тэмсэгшэ дэлхэйн түрүү хүнүүдые зориг жуулна.

Иимэһээ һунгуулиин кампани болбол ажалай амжалтануудай оршон байдалда, шэнэ илалтануудай түлөө героическа тэмсэлэй оршон байдалда ябуулагдана. Советскэ арадууд агуухэ Коммунистическэ партиие тойрон хэзээ хэзээнэйхиһээ нигтаар жагсаһанхай. Тэдэнэй эбдэршэгүй нэгэдэлынь коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудые дэбжүүлхэ ябадалда тодорхойгоор гэршэлэгдэбэ. Советскэ арадай түрүүшын кандидадаар коммунизмын илалта түгэс тугые баригша, ажалшадай сэсэмэргэн вождь нүхэр И. В. Сталин дэбжүүлэгдээ. Манай арад вождиингоо соратнигуудые нэгэн адли дэбжүүлээ. Нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудаар советскэ арадай, Коммунистическэ партиин эрхим хүбүүд, басагад дэбжүүлэгдэнхэй. Манай кандидадууд коммунизм байгуулгын агуухэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ, бүхы мэдэрэлээ, бүхы үүсхэхы шадабаринуудаа үгэһэн суута хүнүүд мүн. Тэдэнэй дунда коммунистнууд, партийнабэшэ хүнүүд, наца бүхэнэй түлөөлэгшэд олон. Тэдэниие бүхы арад халуунаар дэмжэжэ, гүрэн түрын хэрэгые шударидалсаха үүргые тэдэнэртэ этигэл найдабаритайгаар даалгахань.

Советскэ гүрэнэйнгөө нютагай органуудта манай республикын һунгагшад арадайнгаа этигэл найдабариие харюулжа шадаха, өөһэдынгөө эрхим түлөөлэгшэдые дэбжүүлһэн байха юм. Ториин аймсоведэй депутадуудай кандидадуудта дэбжүүлэгдэһэн нүхэдэй дунда Бургалтайн МТС-эй ахалагша механик, Социалистическэ Ажалай Герой Б. С. Дымбрылов оролсонхой. Курумканай аймагай Соведэй депутадта кандидадаар БМАССР-эй габьяата врач М. М. Вербицкая регистрацилагдаба. Железнодорожно районой һунгагшад ажалшадай депутадуудай райсоведэй депутадта кандидадаар ПВЗ-гэй ТЭЦ-эй бригадир, стахановец Г. И. Акуловые дэбжүүлээ. Улан-Удын городской Соведэй депутадуудта кандидадаар республикын столицын түрүү хүнүүд дэбжүүлэгдэһэн байна. Тэдэнэй тоодо Сталинска шангай лауреат, суута машинист С. Д. Асеев, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай директор А. В. Булгадаев, механизированнэ шэлэй заводой мастер А. И. Ступаков, Гүрэнэй филармониин артистка Т. Е. Гергесова ба бусад оролсоно. Нютагай Соведүүдэй депутадуудай кандидадуудай дунда Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ Д. С. Мункожапов, Кабанскын аймагай «Коммунизм» колхозой бригадир, тарьяанай үндэр ургасын мастер П. Ф. Бажеев, филологическа науканuудай кандидат А. И. Тантятова, Байкало-Кударын аймагай Кударын дунда һургуулиин багша В. М. Диденкова, Закаменай аймагай «Боевик» колхозой эрхим һаалишан Мидит Соктоева ба бусад хэдэ мянган түрүү хүнүүд бии.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэдүүд тус тус округуудтаа бүгэдөөрөө регистрацилагдаба. Арад зоной дунда ябуулагдаха агитационно-политическэ хүдэлмэриие һунгалтануудта бэлэдхэл нилээдгүй һайжаруулаа. Партийна, советскэ, комсомольско болон олониитын организацинууд һунгагшадай дунда ехэхэн хүдэлмэри хээ. Мүнөө үедэ манай республика дотор 14 мянга үлүүтэй агитаторнууд хүдэлмэрилнэ. 1117 агитколлективүүд байгуулагданхай. Агитаторнууд, элидхэлшэд, лекторнүүд, хэдэн мянгаад хөөрэлдөөнүүдые, элидхэлнүүдые, лекцинүүдые үнгэргэбэ. Тэдэнэр һунгагшадта нүхэр И. В. Сталинай түүхэтэ шэнэ зохёолые, XIX съездын материалнуудые, Сталинска Конституциие, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримые үргэнөөр ойлгуулжа, ажалшадай коммунистическэ мэдэрэлые дээшэлүүлэн, үнэн үгэнүүдээрээ шэн габьяата ажалда тэдэниие уряална.

Агитаторнууд болбол манай партиин бүгэдые илагша политикые дамжуулагшад мүн. Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай бэлэдхэл шэнэ, бүри харюусалгатай шатадаа оробо. Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй блогой бүхы кандидадуудай түлөө тодорхой ба үргэн агитаци ябуулха саг хүрэжэ ерээ. Депутадуудта кандидадуудай түлөө агитаци хэхэ гээшэ манай партиин түлөө, манай героическа арадай түлөө, коммунизм байгуулжа байгаа манай оронной хүсэ шадалые бүри ехээр хүгжөөхын түлөө агитацилһан ябадал мүн. Тиимэһээ манай агитационно хүдэлмэри болбол идейно-политическэ талаараа тон гүнзэгы ба дээдэ хэмжээндэ байха ёһотой. Агитаци хадаа колхозуудай, МТС-үүдэй, предприятинуудай, аймагуудай ба республикын урда байһан зорилгонуудтай нигта холбоотойгоор ябуулагдаха ёһотой. Эдэ хүдэлмэринүүдые эршэмтэйгээр ябуулха хэрэгтэ этигэмжэтэ нюурнуудай үүргэнь угаа ехэ.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй агуухэ сталинска блогой шэнэ илалтын түлөө агитациие үргэнөөр ябуулая.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадууд

Механизатор Анна Корытова

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үе һэн. Немецко-фашистска булимтарагшадые дараха хэрэгтэ өөрынгөө хубитые оруулха гэжэ шиидэһэн залуухан Аня тракторист болохоёо Бага-Куналейн

МТС-тэ ерэһэн байгаа. Жэл тухай трактористаар хүдэлмэрилһэнэйнгөө һүүлээр, тэрэ 1944 ондо тракторна бригадын бригадир болгогдобо.

Анна Корытовагай бригада жэл бүхэндэ тракторна хүдэлмэриин түсэбые дүүргэжэ, түрүү бригадануудай нэгэн гэжэ тоологдодог болоо һэн.

Бригадир Корытовагай хүтэлбэрилдэг № 9 тракторна бригада үнгэрһэн сезон соо «Заря коммунизма» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилжэ, тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэбые 104 процент дүүргэв. Тиихэ зуураа 13 центнер горючи арбилһан байха юм.

«Заря коммунизма» колхозой гэшүүд һунтуулиин урда тээхи суглаан дээрээ Анна Леонтьевна Корытовае ажалшадай депутадуудай Бичурын аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн байна.

Анна Корытова хүдөө ажахын культурануудай ургаса дээшэлүүлхын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдодог советскэ арадай басаган мүн. Тэрэ хадаа аймагай Соведэй депутадта һунгагдахаар эрхим кандидат мүн.

Н. Цыбенов.

Совхозой эрхим малшан

Дагзама Доржиевна Бубеева Яруунын мяханай совхоздо 1931 онһоо хойшо мүнөө хүрэтэр паалишаар таһалгаряагүй хүдэлмэрилжэ байна. Энэ үе соо баян дүй дүршэлтэй, өөрынгөө үнэн шударгы ажалаар арад зонойнгоо дунда хүндэтэй болонхой.

Нүхэр Бубеева совхозойнгоо малажал хүгжөөхын түлөө бага бэшэ хүсэ оролдолгоёо гаргажа, ажалай эрхим амжалта жэл бүхэндэ туйлана. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ 1952 ондо харууһалһан 30 үнеэнһээ 32 тугал абажа, хорлтогүйгөөр тэнжээһэн, 8 һаратай болоторынь тугалнуудайнгаа амидын шэгнүүрые сүүдхэ бүри 850 граммаар дээшэлүүлһэн байна. Энэ хадаа гансашье совхоз дотор бэшэ, харин манай республика дотор эрхим показательнуудай нэгэн болоно.

Мүнөө нүхэр Бубеева байкало-кударынхидай патриотическа уряае халуунаар дэмжэн, республиканска мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаад, малайнгаа үбэлжэлтые эмхитэй һайнаар үнгэргэжэ байна. Тэрэнэй харууһалдаг мал булта дундаһаа дээшэ шадалтай.

Яруунын аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгын болоходо, Гундинска № 19 һунгуулиин округһоо Яруунын мяханай совхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшад өөрынгөө эрхим малшан Дагзама Доржиевна Бубеевагай нэрые нэрлээ.

Ц. Дандаров.

Арадай үнэн сэхэ басаган

Анна Раднаевна Будаевагай ажалай түрүүшын алхамууд дайнай һүүлдэхи табан жэлнүүдһээ эхилнэ. 1945 ондо колхозойнгоо правленидэ ерэжэ, малажал хүгжөөхэ хэрэгтэ, Эхэ оронойнгоо аша туһада ажаллаха хүсэлтэй хүмби гээ һэн. Тиин тэрэниие колхозой правлени хониной фермэдэ эльгээгээ һэн. Тэрэ гэһээр нүхэр Будаева мүнөө болотор таһалгаряагүйгөөр хониной-товарна фермэдэ хүдэлмэрилнэ.

Үбэлэй янгинама хүйтэндэшье, зунай аяма халуундашье һүрэг хониной хажууда Аннын абяан таһардаггүй. Яагаашье зүрхэлиг, ажалша хүн гээшэб даа гэжэ дүтынь айлнууд гайхадаг һэн.

Жэл үнгэрхэ бүри тэрэ эрхим һайн дүн харуулна. Аймагай хүдөө ажахын выставкэдэ тэрэ жэл бүри хабаадалсадаг, колхозой правлениишье зүгһөө «Хүндэлэлэй грамотануудые» хододоо абадаг һэн. Тоолохо болоо һаа, туйлаһан амжалтануудынь олон. Харин Анна Раднаевна тэдэ амжалтануудаараа һанаагаа амарангүй, үшөө ехые туйлахын хойноһоо хүсэдэг байха юм.

1951 ондо БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет, партиин обкомой бюро республикын колхозуудта хони үсхэбэрилхэ тухай тусгаар тогтоол гаргаһан байгаа. Энээнэй ёһоор нооһо улам ехээр хайшалха гэһэн зорилго урдаа табин, Анна Раднаевна ажаллажа ороо һэн. 1952 ондо Анна Раднаевна 1200 килограмм нооһо хайшалха даабаритай байгаад, 1552 килограмм хүрэтэр хайшалжа, хонин бүхэнһөө дунда зэргээр 2,9 килограмм нооһо хайшалаа. Гансахан нооһонһоо тэрэ 24832 түхэригэй олзо колхоздоо оруулба. Һайн шанартай, ехэ нооһо хайшалалга хониной тамир шадалһаа болодог гэжэ тэрэ хөөрэнэ. Бүхэли үбэлдөө хонидынь тарганаар ондо ородог байха юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ 577 толгой хонидые гарзалуулангүйгөөр ондо оруулһанай түлөө 10-аад толгой хони ажалай нэмэлтэ түлэбэридэ абаһан байха юм.

— Үбһэ тэжээлһээ гадна, хониндо силос эдюулэлсэхэдэ тон һайн байдаг,—гэжэ Анна хөөрэнэ. Юундэб гэхэдэ, силостэ витамин ехэ байдаг, силос эдиһэн хониной нооһон түргэнөөр ургадаг, эхэ хонид түлнүүдээ һайнаар хүгжөөдэг, һү ехэтэй байдаг, — гэжэ хөөрэнэ.

Мүнөө жэлэй үбэлжэлгые Будаевагай хониной бригада эрхимээр үнгэргэжэ байна. Тус бригада графигай ёһоор тэжээлээ гаргашалдаг. Үбһөө ясли ба кормушканууд соо хэжэ үгэдэг, үдэр соо 2—3 эдеэлүүлдэг. Хонидойнь байра соо хуурай ба сэбэр байдаг юм.

Калининай нэрэмжэтэ колхозой эрхим хонишон гэжэ олондо суурхаһан Анна Раднаева Будаевае № 21 һунгуулиин Хуторхойн округой һунгагшад Курумканай аймсоведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн байна.

Баллотировалха зүбшөөлөө һунгагшадтаа үгэхэ зуураа Анна Раднаевна баяр баясхалан хүргэжэ, танай этигэл найдабариие дүүргэхын хойноһоо оролдон, хамаг хүсэеэ үгэхэб гэжэ мэдүүлбэ.

Д. Дондупов.

Олондоо хүндэтэй хүтэлбэрилэгшэ

Ахын аймагай «Улаан Аха» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд һунгуулиин № 3 Хужарай округһоо аймагай Соведэй депутадта кандидадаар Бурунголой сельскэ Соведэй түрүүлэгшэ Доржо Шултонович Гомбоевые дэбжүүлһэн байна.

Доржо Шултонович 1926 ондо Бурунгол гэжэ нютагта үгытэй тарьяашанай бүлэдэ түрэһэн юм. 1941 ондо Орлигой дунда һургуулиин 7 класс дүүргээд, «Улаан Аха» колхоздо хүдэлмэрилһэн байна. Колхозой ямаршье ажалда ябахадаа тэрэ хадаа оролдосотойгоор ажалладаг байгаа. 1946 ондо нүхэр Гомбоев Советскэ армида алба хэхэеэ мордоһон юм. 1950 ондо Советскэ Армиин зэргэһээ табигдажа, түрэл колхоздоо бусажа ерээ. Ажал хүдэлмэридэ габшагай, шударгы, колхозойнгоо ажахые саашадань хүгжөөхын тула анхарал оролдолго гаргадаг дээрэһээ Доржо Шултонович Бурунголой сомоной Соведэй түрүүлэгшээр һунгагдаһан байха юм. Тэрэ гэһээр тус сомоной Соведэй түрүүлэгшээр хүдэлмэрилжэ нилээд дүй дүршэлтэй болоһон байна. Тэрэ эмхидхэлэй-ниитын хүдэлмэри һайнаар табижа шадаа.

Нүхэр Гомбоев бүхы хүсэ шадалаа коммунизмын илалтын түлөө зорюулдаг, арад зоной аша туһын тулада бүхы анхарал оролдолгоёо гаргадаг. Тэрэ хадаа ажалшадай эрилтэнүүдые хангахын түлөө оролдосотойгоор ба эсэшэ сусашагүйгөөр ажалладаг юм.

Һунгуулиин № 3 Хужарай округой һунгагшад Доржи Шултонович Гомбоевые аймсоведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ.

Д. Дугаров.

Колхозой түрүү загаһашан

Петр Кириллович Кирпичёв Баргажанай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн боложо 1931 ондо ороһон юм. Колхоздо ороһон сагһаа хойшо тэрэ эдэбхитэйгээр, үнэн сэхээр ажаллана.

Петр Кириллович Байгал далайн загаһа элбэгтэй хубинуудые ба Байгал шадарай загаһаар баян нуурнууд ба мүрэнүүдые һайн мэдэхэ болонхой.

Тус колхозой правлени загаһа бариха хэрэгые һайн мэдэхэ дээрэһээнь тэрэниие загаһа барилгын бригадын бригадираар дэбжүүлһэн байгаа. Тэрэ гэһээр хоёр жэл үнгэрбэ.

Нүхэр Кирпичёвой хүтэлбэрилдэг загаһа баригшадай бригада гүрэнэйнгөө түсэб жэл бүри үлүүлэн дүүргэдэг юм. Үнгэрэгшэ 1952 ондо тэрэнэй бригада түсэбөө 201 процент дүүргэжэ, гүрэндөө эрхим һайн шанартай загаһа тушаагаа.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ нүхэр Кирпичёвой бригада бүри һайнаар хүдэлмэрилэн, январь һарынгаа түсэб 200 процент дүүргээ.

Усть-Баргажанай поселково Соведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд Петр Кириллович Кирпичёвые аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн байгаа.

Һунгагшадай энэ ехэ этигэл найдабариие Петр Кириллович жэшээтэ һайн ажалаараа харюулха байһаниинь лабтай.

Д. Гергенов.

Үнинэй телефонистка

Мария Ильинична Ядрышнековае Кяхта городто танихагүй хүн үсөөн. Нүхэр Ядрышнекова 18-тай ябахадаа 1933 ондо Кяхтын аймагай хэлхеэ холбооной контородо хүдэлмэрилхөөр ороһон байгаа. Удаашьегүй Мария Ильинична телефонистка болоо һэн.

Тэрэ сагһаа хойшо 20 жэл үнгэрөө. Нүхэр Ядрышнекова тус конторын эрхим телефонистка гэжэ тоологдоно.

Эрхим ажалаараа шалгаржа, арад зондоо хүндэтэй болоһон нүхэр Ядрышнекова 8 дахин хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байха юм. Тэрэшэлэн һайн ажалайнгаа түлөө БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй хүндэлэлэй грамотаар шагнагданхай.

М. И. Ядрышнекова энэ конторын ахалагша телефонисткаар 10 жэлэй хугасаа соо хүдэлмэрилхэ зуураа олон залуу басагадые өөрынгөө мэргэжэлдэ һургаһан байха юм.

Хэлхеэ холбооной Кяхтын конторын хүдэлмэрилэгшэд нүхэр Ядрышнековае һунгуулиин № 16 Почтовско округһоо ажалшадай депутадуудай Кяхтын городской Соведэй депутадта кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлээ.

Б. Тугнуйский.

Узбекистанай зарим районуудта таряа тарижа эхилбэ

КАРШИ. (ТАСС). Гиссарска хадын хажуу талын саһан хайлаа. Кашка-Дарьинска областиин хада газарай колхозууд нёдондо жэлэйхидэ орходоо нэгэ һара урид хабарай тарилга эхилбэ.

Кок-Булакска районой Акунбаевай нэрэмжэтэ үндэр хадата газарай хүдөө ажахын артель 150 гектар газарта шэниисэ түрүүшынхеэ тариба. Хада ехэтэй Миракинска районой колхозууд олон зуун гектар орооһо тариба.

„Карагандауголь“ комбинат һарынгаа түсэб дүүргэбэ

КАРАГАНДА. (ТАСС). Карагандинска бассейнэй горнягууд үйлэдбэриин шэнэ амжалтануудые туйлаба. «Карагандауголь» комбинат түлишэ малтан абалгын һарын программые дүүргэбэ.

Бассейн соогоо эгээн ехэ «Ленинуголь» трестын горнягууд ехэ амжалтануудые туйлаа. Тэдэнэр олон эшелон нүүрһэ түсэбһөө гадуур ороной предприятинуудта эльгээбэ.

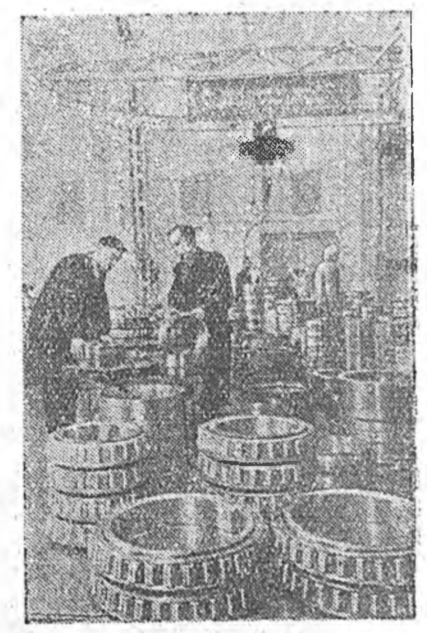

МОСКВА. Л. М. Кагановичын нэрэмжэтэ нэгэдэхи подшипникова завод 1952 ондо үйлэдбэриингөө түсэбые холо үлүүлэн дүүргэв. Тус предприятиин 500 стахановецууд 1954 оной түсэбөөр, 50 хүн 1955 оной түсэбөөр хүдэлмэрилжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: цехын начальник Сталинска шангай лауреат Н. М. Волков (баруун гарһаа) гагнуургшадай бригадын хүдэлмэриие шалгажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Чукоткын түрүү сельсоведүүд

АНАДЫРЬ. (ТАСС). Чукотско национальна округой Тойгуненскэ, Валькарайска ба Усть-Чаунска сельсоведүүд полярна кругһаа холо саана оршон байдаг. Эндэ ажахын асуудалнууд амжалтатайгаар шиидхэгдэнэ, һургуулинууд, культурно-гэгээрэлэй ба эмнэлгын эмхи зургаанууд, магазинууд һайнаар хүдэлмэрилнэ. Эдэ сельсоведүүдэй Ленинэй нэрэмжэтэ, «Сталинский путь», «Теркипхат» гэжэ колхозууд 1952 ондо оро үсхэбэрилхэ, загаһа бариха ба ангай арһа тушааха түсэбүүдээ дүүргэһэн байна. Сельсоведүүдэй түрүүлэгшэнэр нүхэд Эттырынтын, Пелярыргин, Тымнытын ба сельскэ Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинуудай гэшүүд оро үсхэбэрилгын, загаһа барилгын ба агнууриин бригадануудта хододоо ябадаг, ажалые шадамараар эмхидхэхэ хэрэгтэнь артелиин правлениинүүдтэ туһалдаг байна. Эндэ эмхидхэлэй-ниитын хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана, сельскэ Соведүүдэй сессинүүд ба нютагай зоной хамтын суглаанууд саг үргэлжэ зарлагдана.

Чукотско национальна округой сельскэ Соведүүдэй дүрбэдэхи кварталай дүнгүүдээр Тойгуненскэ, Валькарайска ба Усть-Чаунска сельсоведүүд түрүү һууринуудые эзэлээ.

Советскэ конькишад дэлхэйн хоёр рекорд туйлаба

АЛМА-АТА. (ТАСС). Конькиин спортоор Казахска ССР-эй түрүү һуури эзэлхэ мүрысөөн үндэр хадын каток дээрэ болобо. Ороной бэрхэ конькишад рекорд туйлахые хүсэжэ, тэрээндэ конкурсһаа гадуур хабаадалсаба.

1500 метрын урилдаанда москвичка Х. Щеголеева, ленинградка Л. Селихова гэгшэд хоюулан ябаба. Щеголеева энэ дистанцида 2 минута 25,5 секунда соо ябажа, 1951 ондо М. Исаковагай туйлаһан дэлхэйн рекордые 4 секундаар үлүүлээ.

Мянган метрын урилдаанда ленинградайхид Л. Селихова болон О. Акифьева хоёр ябаба. Селихова 1 минута 36,4 секунда соо гүйжэ, С. Кондаковагай туйлаһан дэлхэйн рекордые 0,2 секундаар үлүүлээ.

10 мянган метрын урилдаанда москвич О. Гончаренко һайн дүн харуулаа. Тэрэ хадаа энэ дистанцида 16 минута 50,5 секунда соо гүйжэ, бүхэсоюзна шэнэ рекорд туйлаа.

(ТАСС).

„Венгерскэ дуунай аялганууд“ гэжэ шэнэ фильм

Венгерскэ гүрэнэй киностудиин гаргаһан «Венгерскэ дуунай аялганууд» гэжэ уранһайханай шэнэ кинокартина Москвада ойрын үдэрнүүдтэ харуулагдахань.

Энэ хадаа Венгерскэ национальна оперын үндэһэ һуури табигша, үнгэрһэн зуун жэлэй үеын композитор Ференц Эркель тухай хүгжэмтэ киноповесть болоно.

(ТАСС).

АГУУЕХЭ ДЭБЖЭЛТЭ

Павел НИЛИН

Дүрбэн жэл соо таһалгаряагүй-гөөр буунууд нэерээ һэн. Дэлхэйн түүхэдэ үзэгдөөгүй шэрүүн хатуу, һандарал ехэтэ дайн дүрбэн жэл соо үргэлжэлөө һэн. Энэ дайн Советскэ гүрэнэй алдарта илалтаар дүүрэжэ, манай орон фашистска богоолшолгын аюулһаа хүн түрэлтэнине абарһан байна.

1946 оной февралиин 9-дэ Москва городой һунгуулиин Сталинска округой һунгагшадай үмэнэ хэлэһэн түүхэтэ үгэ соогоо нүхэр Сталин дайнай дүнгүүдые гаргаад, ямар шалтагаанһаа дайнай болоһониие элирүүлһэн, манай агууехэ илалтын эшэ үндэһые харуулһан байна.

Үмхирэн хосоржо байгаа капитализм дэлхэйн хоёрдохи дайе тохёолдуулаа юм. Империализмын үедэ шуһата дайнууд заатагүй болодог. Уолл-стридэй, Ситиин банкирнууд, бусад оронуудай капиталистическэ арьяатад улам олон миллиардын олзо олохын хойноһоо шунахайран орожо, дай хэхые эрмэлзэдэг. Тэдэндэ дайн хадаа ашаг олзотой хэрэг мүн.

Зүгөөр, американскаашье, мүн бусадшье империалистнуудай урдаа табиһан зорилгонь туйлагдаагүй һэн. Дэлхэйн хоёрдохи дайн капиталистическэ системэдэ, богоолшолгын, эрхэгүй байдалай, үлэсхэлэнгэй, национальна дарлалтын энэ системэдэ тон шанга шэнэ сохилто хэһэн байна. Капиталистическэ системэһээ Европын, Азиин хэдэн оронууд таһаран гараа. Эдэ оронуудай арадууд капиталистнуудай, помещигүүдэй дарлалтаһаа мултараад, шэнэ ажабайдалаа социалистическэ ёһоор амжалтатайгаар байгуулжа байна.

Советскэ арад гитлеровскэ Германиие, империалистическэ Япониие бута сохижо, фашистска богоолшолгоһоо арадуудые абараа. Дэлхэйн хархис этэгээдүүд дайнай үедэ манай орониие һуларха бэзэ гэжэ найдаһаниинь бүтээгүй, манай орон һулараагүй, харин үшөө ехэ хүсэтэй, бата бүхэ болоһон байна.

Гитлеровскэ Германиие даража, советскэ арадай туйлаһан илалта манай общественнэ ба гүрэнэй байгуулалтын илалта, манай алдарта Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй илалта мүн гэжэ нүхэр Сталин февралиин 9-дэ хэлэһэн үгэ соогоо харуулаа һэн.

Дайсаниие даража, бидэнэй туйлаһан илалта Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр туйлагдаһан байна. Дайнай үедэ фашистска булимтарагшадта эсэргүү бүгэдэ арадай тэмсэлые манай партиин зоригжуулжа, эмхидхэжэ байһаниие бүхы дэлхэй хаража байгаа һэн. Партиин эмхидхэлэй хүдэлмэри советскэ хүнүүдэй бүхы хүсэл оролдолгые нэгэдхэн хамтадхажа, дайсаниие дараха хэрэгтэ манай бүхы хүсэнүүдые, зөөри хэрэгсэлнүүдые зорюулһан байна. Бүхы саг үеын гениальна полководец агууехэ Сталинай ударидалгаар манай илалта туйлагдаа һэн.

Советскэ общественнэ ба гүрэнэй байгуулалта түгэлдэр хүсэтэй, илагдашагүй юм. Манай зэбсэгтэ хүсэнүүд хүсэ ехэтэй, илагдашагүй байна. Манай Эхэ орондо добтолхоёо һэдэһэн бүхы дайсанудта советскэ арад эрид шанга сохилто хэжэ шадаха. Энээнэй урда сохигдоһондоол адляар, дайсад бута сохигдохо. Хэрбээ дэлхэйн гурбадахи дайе американска империалистнуудай үүдхээ һаань, тэрэ дайн капитализмын бүхы системын хүмэрин хосоролгоор дүүрэхэ байна.

Дайн манай арадай ажахыда ехэ гарза хохидол ушаруулаа һэн. Советскэ газар дээрэ дайнай тохёолдуулһан һандарал һүйдхэл тон ехэ байгаа. Тиимэһээ арадайнгаа ажахые һэргээн бодхоохын ба дайнай урда тээхи хэмжээндэ хүргэхын тула Советскэ Союзда адагынь гуша дүшэн жэл хэрэгтэй гэжэ хариин гүрэнүүдэй олон шэнжэлэгшэд хэлсэдэг һэн. Тэрээнһээ байтагай, Советскэ Союз ондоо гүрэнэй туһалаагүй һаа, дайнай дүүрэмсээр ажахыгаа һэргээн бодхоохо хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа шадахагүй гэжэ, энээнэй тула хэрэгтэй хүсэ, зөөри олдохогүй гэжэ буржуазна шэнжэлэгшэд хүхирэлдэдэг байгаа.

Зүгөөр, революциин болоһоной һүүлээр манай гүрэниие заатагүй «хосорхо» гэлсэдэг хүнүүдэй худалшад болон нэрээ гутаһанда адляар, эдэнэршье, худалаар хэлэжэ гутарһан байна.

Манай ороной угаа ехэ газар дайда дээрэ дайн байлдаанай утаа униярай дэгдэн тараагүй, дайнай үшөө дүүрээгүй байхада Советскэ правительство хадаа дайсанай эзэмдэлгэдэ ороһон нютагуудтахи ажахые һэргээн бодхоохо хэмжээнүүдые хараалаа һэн.

Тон хүшэр хүндэ дайнай дүүрэһэнһээ хойшо нэгэшье жэлэй үнгэрөөгүй байхада, 1946 оной февралиин 9-дэ Москва городой һунгуулиин Сталинска округой һунгагшадай үмэнэ хэлэһэн үгэ соогоо нүхэр Сталин Коммунистическэ партиин шэнэ түсэбүүдые харуулаа һэн. Эдэ түсэбүүдэй жабхаланта ехэ байһаниие манай бүхы орон, бүхы дэлхэй хараа бэлэй.

Нүхэр Сталин болбол арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ партиин, Советскэ гүрэнэй, манай арадай үмэнэ табигдаад байһан ойрын зорилгонуудые өөрынгөө үгэ соо тодорхойлһон байна. Эдэ зорилгонууд дайнай хойто тээхи нэгэдэхи табанжэлэй түсэбтэ оруулагдаһан юм. Энэ табанжэлые советскэ арадай амжалтатайгаар дүүргэһэниинь мэдээжэ.

1946 оной февралиин 9-дэ хэлэһэн түүхэтэ үгэ соогоо нүхэр Сталин манай урагшаа дабшалтын саашанхи хараа замуудые советскэ арадта заажа үгөө һэн. «Улам удаан сагай түсэб тухай хэлэхэ болоо һаа,—гэжэ нүхэр Сталин хэлээ һэн,—парти болбол манай промышленностиин хэмжээе, жэшээлхэдэ, дайнай урда тээхи хэмжээнтэй сасуулбал гурба дахин дээшэнь үргэхэ арга боломжо олгохоор арадай ажахын тиимэ шэнэ хүсэтэ дэбжэлтые эмхидхэхэ бодолтой байна».

Эдэ сталинска агууехэ хараа бодолнуудые Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр советскэ арад бодото дээрэнь амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Байгаалиие шэнэдхэн хубилгахын тула асари ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Дэлхэйн техникэдэ хэзээдэшье үзэгдөө дуулдаагүй ехэ гидроузелнууд баригдажа байна. Үргэн ехэ полинуудые уһалалга эхилэнхэй.

Корейн амгалан тайбан городуудые, тосхонуудые американска империалистнуудай һандаргажа, хооһон хубхай газар болгожо байхадань, манай арад губи тала газарнуудые сэсэрлигтэ һайхан, үрэжэл ехэтэй газар болгожо байна. Манай ажал хүдэлмэриин энэ зохёон байгуулхы шэнжэнь эб найрамдалые хүсэжэ байгаа дэлхэйн бүмбэрсэгэй бүхы арадуудые баясуулан, һанал хүсэлыень бэе тээшээ татана.

Манай Эсэгэ орон дотор творческо дэбжэлтэ улам бүри ехээр ургажа байна. Тэрэ дэбжэлтэ манай ороной түхэл шарайе хубилган, тэрэнэй хүсэ шадалые нэмээн, үдэрһөө үдэртэ, һараһаа һарада, жэлһээ жэлдэ урган бадарна.

Бомбонууд болон һэмонуудай онгилһон газар, малтагдаһан блиндажнууд жэгдэлэгдээд, дайсанай бута сохигдоһон сэрэгэй техникын үлэгдэлнүүдэй мартенүүд соо хайлуулагдаад байхада, арадай ажахын һэргээн бодхоогдожо, дайнай урда тээхидэ орходоо бүри дээдэ хэмжээндэ хүрэтэр үргэгдөөд байхада, түүхэтэ байлдаануудай болоһон газарта Волго-Дон гэжэ агууехэ каналай малтагдаад байхада, түрэл Москвадамнай томо ехэ үндэр гэгшын байшангуудай тобойлдон сайража байхада, нёдондо хуряаһан ургасымнай найман миллиард пүүд болоод байхада, —бидэнэр хадаа коммунизмын түлөө тэмсэлдэ советскэ арадай асари ехэ зорилгонуудые сэсэн мэргэнээр хараалжа хэлэһэн нүхэр Сталинай 1946 оной февралиин 9-нэй үгые дахин дахин һанаад үзэнэбди.

«Манай хүсэн түгэлдэр Эхэ орон өөрынгөө хүсые хүгжөөн бадараажа, шэнэ шэнэ амжалтанууд тээшэ дабшажа ябана»,— гэжэ нүхэр Маленков манай партиич XIX съезд дээрэ хэһэн элидхэл соогоо хэлээ һэн. Иигэжэ хэлэхэдэнь, гансашье съездын бүхы делегадууд бэшэ, мүн бүхы оромнай, түрүү бодолтой бүхы хүнүүд, дэлхэйн бүхы үнэншэ хүнүүд эльгаа ташалдан баясаа бэлэй. Тиигэжэ байхадаа дэлхэйн бүхы үнэншэ хүнүүд өөһэдынгөө эрхим һайн һанал хүсэлые манай ороной амжалтануудтай, эб найрамдал хүсэдэг манай арадай, манай сэсэн мэргэн ба героическа партиин амжалтануудтай, зол жаргал тээшээ, хүн зоной үнэхөөрөө сүлөөтэ ажабайдал тээшэ найдамтай замые бүхы хүн түрэлтэнэй түүхэдэ анха түрүүн гаргаһан манай партиин амжалтануудтай үнэн сэдьхэлһээ холбожо байгаа.

Ажалай шэнэ, хүсэтэ дэбжэлтын орьёлжо байгаагүй газар нютаг гэжэ манай орон дотор байхагүй. Партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зэбсэгжэһэн, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнууд» гэжэ нүхэр Сталинай сэсэн мэргэн зохёолоор зоригжоһон советскэ хүнүүд амгалан зохёохы ажалдаа улам бүри шэнэ илалтануудые туйлажа байна. 1952 ондо СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэлгын дүнгүүд энээн тухай эли тодоор гэршэлнэ.

Зохёон байгуулхы агууехэ дэбжэлтэ үбгэд, хүгшэдые залуу болгоно, дайнда гэмтэһэн хүнүүдые ажалдань бусаана, ямаршье мэргэжэлтэй хүнүүдые өөһэдынгөө хүдэлмэридэ гүрэнэй ёһоор хандадаг болгоно. Манай заха хизааргүй үргэн ехэ ороной бүхы арад амгалан тайбан асари ехэ ажал хэжэ, коммунизм байгуулжа байһанаараа зоригжон ажаллана.

Зүгөөр манай амжалтанууд нүгөө һүүдэр талатай байдаг. Энээн тухай нүхэр Сталин нэгэтэбэшэ һануулһан байна. Зарим хүдэлмэрилэгшэд амжалтаараа дашуураад, һанаагаа амаршадаг гээшэ. Манай зарим хүдэлмэрилэгшэдэй эгээл энэ һанаа амар, алмай һүлэр ябадалые дайсад ашаглаха гэжэ оролдодог.

Һаяшаг манай орон дотор американо-английска бүлэг агентнууд—профессорнүүд-врачнарай нэрээр бэеэ далдалһан алууршад болон шпионууд баригдаа. Англо-американска тагнуул болохо «Джойнт» гэжэ уласхоорондын еврейскэ буржуазно-националистическэ организацида бэеэ худалдаһан хорлогшонор-врачнар манай зарим хүдэлмэрилэгшэдэй алмай һүлэр ябадалые һамбаашалжа, манай партиин элитэ ехэ ажал-ябуулагшад нүхэд Жданов Щербаков хоёрой амиень хорлоһон байна. Тэдэнэр хорото эмнэлгэ хэжэ, Советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшадай амиень хорлохо хүсэлэнтэй байгаа.

Американска империалистнууд бидэнэртэ аюул тохёолдуулха гэжэ оролдоһоор лэ байна. Манай амжалтанууд тэдэнэй уур сухалыень хүрүүлнэ. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахихын түлөө тэмсэлые толгойлжо ябаа Советскэ Союзай уласхоорондын нэрэ хүндын тон ехээр ургахада тэдэнэр ухаа мэдээгээ алдатараа сухалдана. Тэдэнэр манай орондо һүйдхэлшэдые, шпионуудые эльгээнэ. Тэдэнэй тагнуулшад манай лагерь руу орожо, эгээл бузар муухай аргаар хорлохын тула элдэб арга мэхэ гаргана.

Зүгөөр, манай арадай бата нэгэдэлые эбдэжэ шадаха хүсэн гэжэ байхагүй, байха аргашьегүй. Түүхэтэ байлдаануудта шалгарһан агууехэ Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр, агууехэ Сталинай сэсэн мэргэн ударидалгаар ябаһан манай арадай хүсэнтэй тэнсэхэ хүсэн дайсадта байхагүй, хэзээдэшье байхагүй.

Нүхэр Сталин коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой удха шэнжые өөрынгөө үгэ соо харуулаа һэн. Манай орон доторхи гүрэнэй засагай органуудые һунгаһан бүхы һунгалтануудта тус блок хододоо гайхамшагта илалтануудые туйлана.

Советскэ байгуулалта, коммунизмын түлөө тэмсэхэ гэһэн ниитын эрмэлзэлгэ коммунистнуудые ба партийнабэшэ хүнүүдые нэгэ ниитэ коллектив болгон нэгэдхэнэ гэжэ нүхэр Сталин заагаа һэн. Тиин мүнөө манай арад ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтада бэлдэжэ байхадаа, өөрынгөө нэгэдэлые, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой илагдашагүй байһаниие дахин дахин гэршэлэн харуулна.

Өөрынгөө вождьдо манай арад хизааргүй үнэн сэхэ, инаг дуратай байна. Мүн вождьмнай өөрынгөө арадта дэлхэйн арадуудта хизааргүй дуратай.

Агууехэ Ленин—Сталинай илагдашагүй тугые дээрэ үргэн барижа, коммунизмын түгэс илалта тээшэ урагшань манай арадые найдамтайгаар хүтэлжэ ябана.

Москвагай һунгалтын участогуудта

Московско-окружной түмэр замай культурын Байшан соо һунгуулиин участогай байра һайндэрэйхеэр гоёогдонхой. Олон зуун һунгагшад ээлжээтэ киносеанс харахаяа эндэ сугларба. Гэрэл унтарна. «Москва городой һунгуулиин Сталинска округой һунгагшадай һунгуулиин урда тээхи суглаан дээрэ 1937 оной декабриин 11-дэ нүхэр И. В. Сталинай хэлэһэн үгэ» гэжэ бэшэһэн үзэгүүд экран дээрэ харагдана. Хүнүүд инаг вождиингоо түхэл шарайень баяртайгаар хаража, сэсэн мэргэн үгэнүүдыень сэдьхэлээ хүдэлгэн шагнана.

Киносеанснууд һунгагшадта зорюулагдан, столицын һунгуулиин олон участогуудта эмхидхэгдэбэ. Һунгагшадта харуулхын тулада 150 нэрэтэй документальна ба научно-популярна эрхим фильмнүүд шэлэгдэбэ. Советскэ гүрэниие байгуулагшад В. И. Ленин ба И. В. Сталин тухай кинодокументнүүд; «Соведүүдэй Бүхэсоюзна онсо яаралтай VIII съезд дээрэ Сталинска Конституциин проект тухай нүхэр И. В. Сталинай хэһэн элидхэл», «Владимир Ильич Ленин», «Курейкадэхи гэр» гэжэ фильмнүүд тэдэнэй дунда бии юм.

(ТАСС).

Һунгагшадай дунда агитационно хүдэлмэри үргэдхэе!

Оронгын долоон жэлэй һургуулиин багшанар һунгагшадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадана. Тэдэнэр «Улаан Оронго» колхозой колхознигуудай гэр булэнүүдтэ, һүнэй-товарна фермын малшадта ошожо, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримые, партиин XIX съездын материалнуудые тайлбарилна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: географиин багша Жамсаран Арьяин малша Цыбеновэй гэртэ партиин XIX съездын материалаар хөөрэлдөө үнгэргэжэ байна.

М. Минеевэй фото.

Олондоо хүндэтэй агитатор

Ажалшадай депутадуудай Прибайкальска аймсоведэй гүйсэдкомой партийна эхин организаци 20 гаран агитаторнуудтай. Тэдэнэр нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ һунгагшадай дунда партиин XIX съездын материалнуудые, Сталинска Конституциие ба һунгалтанууд тухай Дүримые үргэнөөр тайлбарилна.

Тус партийна эхин организациин агитатор, КПСС-эй гэшүүн, 60 наһатай Евгения Гавриловна Власенко һунгагшадтай хөөрэлдөөнүүдые, газетэ уншалга һонирхолтойгоор үнгэргэдэг дээрэһээ тэдэнэй дунда ехэ хүндэтэй болонхой..

Евгения Гавриловнада 12 айл даалгагдажа үгтэһэн байна. Тэрэ хадаа үндэр наһатай болобошье, даалгатдаһан участогтаа ябажа һунгагшадые һунгалтанууд тухай Дүримтэй, партиин XIX съездын материалнуудтай ба Советскэ Союзай уласхоорондын ба дотоодын байдалтай танилсуулна.

Мүн Евгения Гавриловна өөрынгөө Турунтаево тосхондо Агууехэ Октябрьска Социалистическэ революциһаа хойшо болоһон ехэнүүд хубилалта тухай залуу һунгагшадта хөөрэжэ үгэдэг.

Эрхим агитатор Евгения Гавриловна Власенко мүн өөрынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулдаг. Нүхэр Власенко «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнууд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёолые шудалжа байнхай.

Мүнөө Евгения Гавриловна нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудаар регистрацилагдаһан хүнүүдэй ажал-ябуулгатай һунгагшадые танилсуулжа байха юм. Нүхэр Власенко даалгатдаһан участогайнгаа айл бүхэндэ 10—10 хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөөд байна.

Г. Чесанский.

Агитпунктда

Һунгуулиин Иволгын участогай агитпункт гоё һайханаар шэмэгдэнхэй. Тэндэ портрет, плакат ба лозунгнууд үлгэгдэнхэй. Уранһайханай болон һунгалтанууд тухай номууд, газетэ, журналнууд столнууд дээрэ табигданхай.

Агитпунктда асуудалнуудта харюу үгэхэ стол эмхидхэгдэнхэй, тэндэ үдэр бүри агитаторнууд дежурилжа, һунгагшадай һонирхоһон асуудалнуудта харюу үгэдэг юм.

Һунгагшад сүлөөтэй сагтаа агитпунктда сугларжа лекци болон элидхэлнүүдые шагнадаг, шэнэ газетэ, журналнуудые уншадаг, шатар, домино наададаг байна.

Мүн агитпунктда һунгагшадай списогүүд үлгэгдэнхэй, мүнөө һунгагшад списогээ шалгажа дүүргэжэ байна.

В. Базаров.

Эдэбхитэй комсомолецууд

ВЛКСМ-эй Яруунын айком пар-тиин айкомой пропаганда ба агита-циин таһагтай хамта аймагай цент-рын комсомольско эхин организаци-нуудай агитаторнуудай семинар үн-гэргэбэ. Тус семинарта хабаадагшад «Советскэ Союзай уласхоорондын ба дотоодын байдал», «Агитационно хүдэлмэри ябуулха метод ба зорил-гонууд» тухай лекци ба элидхэл шагнаһан байна.

Мүн агитаторнуудай иимэнүү-зүблөөнүүд аймагай колхозуу-МТС-үүд болон совхоздо үнгэргэг-дөө.

Мүнөө аймагай комсомольск-эхин организацинуудай 160 гара-агитаторнууд Советскэ Союза-Коммунистическэ партиин XIX съез-дын материалнуудые, һунгалтануу-тухай Дүримые һунгагшадта тай-барилна. Яруунын мяханай совхо-зой, «Коммунизм», «Улаан туяа-Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай комсомольско организацинуудай г-шүүд Батомункуев, Молонов, Ша-даров, Дымбрылов, Осипов гэгшэ-дые һунгагшад ехэ дуратайгаар үг-тадаг болонхой. Эдэ нүхэд съездын материалнуудые, һунгуулиин хү-лиие һунгагшадта тайлбарилна. Мүн газетын һонинуудые уншажа үгэдэг байна.

ВЛКСМ-эй айком аймагай цент-тэ, мяханай совхоздо залуу һунга-шадай вечер үнгэргэхөөр хараала-хай.

П. Павлов.

Лекци, элидхэлнүүд хэгдэнэ

Доодо-Бургалтайн территориаль-на партийна организациин агитколлективэй составта тэндэхи багша-нар, нютагай эдэбхитэд ородог.

Үнинэй коммунист, 67 наһатай колхозник Гырылов Бизья Найда-нович һунгагшадай дунда агита-ционно-ойлгууламжын хүдэлмэри угаа эдэбхитэйгээр ябуулна. Тэрэ хадаа партиин XIX съездын мате-риалнуудаар ба һунгалтанууд тухай Дүримөөр хэдэн олон хөөрэлдөө-нүүдые үнгэргөө. Бизья Найдано-вич хөөрэлдөө үнгэргэхэдөө, тэрэ-нээ колхозой ажабайдалтай холбо-жо ехэ һониноор үнгэргэдэг байна.

Гадна багшанар-агитаторнууд нү-хэд Линхобоин, Савельева, Цыре-нов ба бусад һунгагшадай дунда элидхэл, лекци ба хөөрэлдөөнүүдые хододоо үнгэргэнэд.

Агитаторнуудай хүдэлмэриие тер-риториальна партийна организаци һайнаар хүтэлбэрилнэ гэжэ тэмдэг-лэхэ шухала. Партийна организа-циин секретарь нүхэр Бадмаев аги-таторнуудай семинар түсэбэй ёһоор үнгэргэнэ.

Р. Гармажапов.

ХАБАРАЙ ТАРИЛГАДА БЭЛЭДХЭЛ

Хойрог хүтэлбэрилэгшэдэй гэмээр

Үнгэрһэн жэл Кяхтын аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ колхозойхид (Ехэ-Нуга) орооһото культурануудай яһала баян ургаса хуряагаа һэн. Теэд тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд Б. Дамбаев, Б. Юмжапов гэгшэд нёдондонойнгоо амжалтануудаар һанаагаа амараад, энэ жэлэй тарилгада бэлэдхэлые огто мартажархёо. Эндэ хүдөө ажахын машинанууд, зэр зэмсэгүүдые заһабарилжа эхилээдүй. Үрһэнэй болон страховой фонднуудые байгуулха түсэб холо дүүргэгдээгүй байһаар. Хаагдаһан үрһэнэй тарилгын кондицида хүргэгдэһэн, үгынь элирүүлэгдэнэгүй. Үрһэ сэбэрлэлгэдэ мүнөө оройдоо 4—5 хүн хүдэлмэрилнэ. Энэ колхозой ток дээрэ Кяхтын МТС-эй таряа сэбэрлэдэг нэгэ машина трактор хоёр бии аад, хэрэглэгдэнгүй миил хэбтэнэ. Тэрэнэй тракторист Василий Очиров тарянажалай бригадын бригадир нүхэр Цоктоевто: «Хайрлыт, нүхэд, ажалшадые үгыт, машинамнай миин хэбтэжэ байнал»,—гэжэ хэдэн дахин ерэһэн байгаа. Харин нүхэр Цоктоев нэгэ аргаа оложо зугадаад гү, али архидаад үгы болошодог зантай. Теэд колхозой хүтэлбэрилэгшэд ямаршье хэмжээ абадаггүй байна. «Үрһэ сэбэрлэлгэ дээрэ хүнүүд юундэ иимэ үсөөн бэ?»—гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Дамбаевһаа асуухада, «хүдэлмэришэнөө дутамагбди» гэһэн хооһон шалтагаан баридаг.

Энэ колхозой полинууд дээрэ үбэлэй агротехническэ ямаршье хэмжээ-ябуулганууд хэгдэнэгүй.

И. Мункуев.

Баян ургасын түлөө

Закаменай аймагай Хужарай сомоной «III Интернационал» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Б. Цыбиков) 1953 ондо баян ургаса хуряажа абахын түлөө таряанай поли дээрэ агротехническэ хүдэлмэри эртээнһээ хэжэ эхилээ. Таряанайнгаа газарые утэгжүүлжэ, үндэр ургаса хуряахын тула поли дээрэ 1000 гаран шарга наг шэбхэ гаргаа, 15 центнер үнэһэ ба 10 центнер шубуунай аргал суглуулаа.

Тиихэдэ колхозой түмэршэ дархан Цыретор Гомбоевой оролдосотойгоор хүдэлмэрилһэнэй ашаар 16 морин плуг һайн шанартайгаар заһагдаа. Ойрын саг соо энэ дархан сеялкэ, борной болон бусад машина зэмсэгүүдые заһажа дүүргэхэнь.

Энэ жэлдэ орооһото культурануудые тариха газар урда жэлнүүдэйхидэ орходоо 100-гаад гектараар үргэдхэгдэжэ, нютагай сагай уларилда таарэнги һайн сортын шэниисэ, ячмень, овёс таригдаха юм.

Б. Очиров.

Хабарай тарилгада бэлэдхэнэгүй

Үнгэрһэн жэлдэ Калининай нэ-рэмжэтэ колхоз һайн ургаса абаһан юм. Тус колхоз Кяхтынгаа аймагай Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэһэн, аймагай хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадалсажа, выставкомой диплом абаһан байгаа.

Теэд мүнөө хабарай тарилгада бэлэдхэжэ эхилээгүй байһаниинь гайхалтай. Агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсэб дүүргэгдэнэгүй. Таряанажалай бригада поли-нууд дээрэ саһа тогтоожо эхилээгүй. Үрһэ сэбэрлэлгэдэ оройдоо 4—5 хүн хүдэлмэрилнэ. Ток дээгүүр хэдэн зуугаад центнер таряа сэбэрлэгдээгүй зандаа мүнөө болотор хэбтэһээр.

Тэрэшэлэн колхозой хүдөө ажахын машинанууд, зэр зэмсэгүүд миил суглуулагдаад, заһагдажа эхилэгдээгүй хэбтэнэ. Зарим колхознигууд ажалай журам эбдэхэ, бригадирай даалгабариие дүүргэхэгүй ябадал гаргана. Ажал хэжэ шадахашье һаа, олохон колхознигууд хүдэлмэридэ ябанагүй. Колхозой правлени бригадир М. Суровцевта туһа хүргэнэгүй. Хабарай тарилгада бэлэдхэхын түлөө нүхэр Суровцев ондоо тээһээ хүнүүдые таряагазар үбһөөр хүлһэлхэ баатай болоно.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд Лазарев, Саттаров гэгшэд тарилгада бэлэдхэлэй энэ шухала хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандана.

Д. Доржиев.

Республикын ажалай резервын һургуулинуудта

Илангаяа түрүү техникые үйлэдбэридэ саашадаа нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлгэтэй дашарамдан, арадай ажахыда мэргэжэлтэ кадрнуудай улам шухала боложо байһан эрилтэнүүдые хангахын тула, гүрэнэй ажалай резервын системэдэ залуу хүдэлмэришэдэй мэргэжэлтэ кадрнуудые бэлэдхэлгын шанар һайжаруулха, тус тустань ба бригаднаар һургаха мэтээр, мүн предприятинуудта эмхидхэгдэһэн курсануудай ба һургуулинуудай системээр дамжуулан хүдэлмэришэдые бэлэдхэхэ, мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ ябадал хангаха.

(1951—1955 онуудта СССР-ые хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивэнүүдһээ).

Мэргэжэлтэй кадрнуудые олоор бэлэдхэхэ

Коммунистическэ партиин XIX съездын директивэнүүд соо табигдаһан асари ехэ зорилгонуудые хүнүүд, кадрнууд шиидхэхэ байна. Тиимэһээ арадай ажахын бүхы һалбаринуудта мэргэжэлтэй кадрнуудые олоор бэлэдхэхэ гээшэ угаа шухала зорилгонуудай нэгэниинь болоно.

Мэргэжэлтэй залуу кадрнуудые бэлэдхэхэ талаар ажалай резервнүүдэй һургуулинууд ба училищинууд ехэ үүргэ дүүргэнэ. Гансахан Бурят-Монголой республиканска управлениин мэдэлэй училищинууд ба һургуулинууд һүүлэй хоёр жэл соо хэдэн зуун мэргэжэлтэй кадрнуудые һургажа, республикынгаа промышленна, транспортна болон хүдөө ажахын предприятинуудта эльгээгээ.

Республикын ажалай резервнүүдэй һургуулинуудые ба училищинуудые дүүргэгшэдэй олонхинь шэнэһээ мэргэжэлээ һайнаар шудалһан үйлэдбэриин түрүүшүүл, стахановецууд болонхой. Түмэрзамай № 2 училищиие дүүргэһэн нүхэр В. Лавушкин республикын солото машинистнуудай нэгэн юм. Тус училищиие дүүргэһэн Анатолий Бурасов вагонно участогай эрхим стахановец гэжэ тоологдоно.

Фабрично-заводской № 8 һургуулиие дүүргээд, тэрэнэй һүүлээр техникумдэ һураһан Георгий Крылов мүнөө түрэл һургуулидаа мастер-багшаар хүдэлмэрилнэ. Республикын промышленна предприятинуудай стахановецуудай дунда паровозно депогой слесарь Валерий Ичинай, ПВЗ-гэй вагонно-кузовна цехын бригадир Алексей Федотовой, ФЗО дүүргэһэн нүхэд Стаценко, Астраханцев, Корытов болон бусадай нэрые харахадаа, омогорхохо һоорoo омогорходогбди.

Ажалай резервнүүдэй һургуулинуудта һуража, дуратай мэргэжэлээ олохо бүхы услови бии. Тэдэнэр һайнаар түхеэрэгдэһэн һургуулинуудта һурадаг, хамтын байрада байдаг, гүрэнэй тэдхэмжэ абадаг.

Илаһан социализмын орон дотор Сталинска Конституциин наран доро ажаһуужа байдаг советскэ залуу үетэн иигэжэ эрдэм мэргэжэлдэ һураха эрхэтэй байна. Ажалай резервнүүдэй һургуулинуудта, училищинуудта эрдэм номдо һураха зуураа, элдэб янзын түхеэрэлгэнүүдтэй мастерскойнуудта практическаар һуража, Эсэгэ оронойнгоо орёо оньһон техникэ шудалдаг юм. Тэрээнһээ гадна, промышленна предприятинуудта практикада гаража, хэһэн хүдэлмэриингөө зэргээр салин абадаг.

Һуралсалай 1952—1953 онуудай жэлнүүдтэ ажалай резервнүүдэй олон һургуулинууд, училищинууд ниилээд амжалта туйлаа. Советскэ залуушуулай дунда тус һургуулинуудай ехэ хүндэтэй болоһонһоо, энэ жэлдэ һайн дураараа ерэһэн һурагшадай тоо олошороо. Түмэр замай № 1, № 2 училищинуудта, фабрично-заводской № № 3, 8, 13, 7 һургуулинуудта занятинь саг соогоо, эмхитэйгээр эхилһэн байгаа.

Советскэ залуушуул тус һургуулинуудта һуража, мэргэжэлтэй кадрова хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болохые үнэн зүрхэнһөө хүсэнэ. Энээниие имэ баримта гэршэлнэ. Түмэр замай транспортда мэргэжэлтэй кадрнуудые бэлэдхэдэг түмэр замай № 2 училищида, тэрэшэлэн республикын ой модоной промышленностиин предприятинуудта хэрэгтэй механизаторнуудые бэлдэдэг ФЗО-гэй № 13 һургуулида абтаха һурагшадай тооһоо гурба дахин олон хүн мэдүүлгэ баряа һэн.

Тиихэтэй хамта долоон жэлэй һургуули дүүргэгшэд бүри олоор ерэжэ һурана. Һурагшадай зүгһөө ажалай журам эбдэхэ, дура зоргоороо тэрьедэжэ арилшаха гэхэ мэтын ябадал эсэслэн шахуу үгы болоо.

Түмэр замай № № 1, 2 училищинуудта мүнөө хоёрдохи жэлээ һурагшад училищиингаа мастерской соо токарна станогуудта шухала хэрэгтэй детальнуудые өөһэдөө үйлэдбэрилжэ гаргана. Тэрээнтэй хамта, һурагшанар промышленна предприятинуудта ажаллажа, ехэ бүтээсэ туйлаха, үйлэдбэриингөө программые дүүргэхэ хэрэгтэнь ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

Партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон ажалай резервнүүдэй һургуулиинхид өөһэд хоорондоо социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэн, ажалай ехэ бүтээсэ туйлахаһаа гадна, стахановецуудай, үйлэдбэриин новаторнуудай дүй дүршэлые шудална. Жэшээнь, мастернууд-багшанар нүхэд Самойлов, Войнович, Заяшканов гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг түмэр замай хоёрдохи училищиин паровозно машинистнуудай туһалагшадай мэргэжэлые шудалжа байһан бүлэг һурагшад паровозно деподо ошожо ажаллахадаа, декабрь һара соо 24 паровоз бэеэ даагаад заһабарилаа. Тиихэдээ ажалай бүтээсые нилээд дээшэлүүлжэ, кадрова хүдэлмэришэдһөө зааханшье дутангүй ажаллаһан байна.

Түмэр замай № 1 училищиинхид Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой цехүүдтэ паровозуудые заһабарилхадаа, хүдэлмэреэ комплексно ёһоор ябуулжа, горьтой амжалта туйлана. Һурагшад Васильев, Курчуков, Ананьин, Сулин болоч бусад ажалай үндэр бүтээсэ туйладаг стахановецууд болонхой.

Вагонуудые заһабарилха слесарьнүүдэй мэргэжэлдэ һуража байһан бүлэг һурагшад вагонно деподо ошожо ажаллаха зуураа, хушалтатай 35 вагонуудые, 29 платформо ба мульһэтэй ябадаг вагонуудые декабрь һара соо заһабарилһан байна. Вагонуудые заһабарилдаг модошо дарханай мэргэжэлдэ фабрично-заводской һургуулида һуража байһан һурагшад Дясиго, Байбородин болон бусад 40 гаран хүн пассажирска 6 вагон заһабарилжа, 4000 гаран түхэригэй олзо олоо.

Табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивэнүүд соо ажалай резервнүүдэй һургуулинуудые саашадань хүгжөөжэ, мэргэжэлтэй кадрнуудые олоор бэлэдхэхэ шухала гэжэ заагдана. Манай республикын ажалай резервын һургуулинууд шэнэ табанжэл соо 6000 шахуу хүнүүдые һургажа, бэлэдхэхэ байна. Тэрэ тоодо түмэр замай машинистнуудай туһалагшанарые, паровоз, вагон заһабарилха слесарьнүүдые, судна заһабарилха мэргэжэлтэдые, шахтануудай проходчигуудые, крепильщигүүдые, модошо дархашуулые, каменщигуудые, штукатурщигуудые, ой модоной промышленностьда хүдэлмэрилхэ трактористнууд, электромеханигууд болон бусад мэргэжэлтэй залуу хүдэлмэришэдые бэлэдхэхэ болоно. Партиин энэ заабариие бэелүүлхэ услови республикын һургуулинуудта дүүрэн бии. Тус һургуулинуудай партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинууд шүүмжэлэл, өөрыгөө шүүмжэлгэ үргэнөөр дэлгэрүүлжэ хүдэлмэридөө байһан дутуунуудые дары усадхаха ёһотой.

Һуралсалай шанар тухай асуудалда онсо анхаралаа хандуулха шухала. Һуралсалай энэ жэлые гансал «эрхим», «һайн» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр дүүргэхын түлөө һурагша бүхэн, хүтэлбэрилэгшэ бүхэн тэмсэхэ зэргэтэй. Ажалай резервнүүдэй һургуулинуудые, училищинуудые дүүргэһэн залуу кадрнуудта ёһотой услови байгуулха гээшэ промышленна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй уялга мүн.

Г. Исупов, СССР-эй Ажалай резервнүүдэй министерствын республиканска Управлениин начальнигай орлогшо.

Мэргэжэлтэй, культурна хүдэлмэришэдые бэлэдхэхын түлөө

Бүри 1940 ондо тогтоогдоһон түмэр замай Улан-Удын № 2 училищида хэдэн зуун залуушуул һуража, орёо оньһон техникэ шудалһан түмэрзамшад болонхой. Тэдэнэй олониинь түмэр замай дүрбэдэхи отделениһээ гадна, Зүүн-Сибириин түмэр замай бусад отделенинүүдэй коллективүүд соо суутай хүнүүд болотороо ургаа.

Манай училищиие дүүргээд, мүнөө бэеэ даагаад ажаллажа байһан хүнүүд бэшэгүүдые бэшэжэ, училищитаяа мүнөөшье хүрэтэр халуун барисаатай байдаг. Мэргэжэлтэй ба эрдэмтэй кадрнуудые хүмүүжүүлдэг гуламта гэжэ манай училищиие республикын залуушуул тоолодог болоо. Тиимэһээ училищида һайн дураараа ерэжэ һурагшадай тоо жэл бүри олошорно.

Манай училищи эрхим мэргэжэлтэй, культурна хүдэлмэришэдые бэлэдхэхэ уялгатай. Иимэһээ училищида залуушуул ерэһэнэйнгээ түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ, үйлэдбэриин мэргэжэлдэ һурахаһаа гадна, уранһайханай самодеятельностиин, спортивна болон техническэ кружогуудта эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, алишье талаараа бэлэдхэлтэй хүдэлмэришэд болохо гэжэ оролдоно.

Училищиин уранһайханай самодеятельностиин кружогуудта 200 гаран һурагшанар мүнөө хабаадана. Эндэ драматическа, дуунай, духовой болон струнна оркестрын кружогууд саг үргэлжэ хүдэлмэрилжэ байха юм. Манай самодеятельностиин коллектив районно, городской болон республиканска уранһайханай самодеятельностиин харалгада нэгэнтэбэшэ хабаадалсажа, үндэр сэгнэлтэ абаһан байгаа.

Дуушад Владимир Колодин, Тамара Игнатова, Алла Дьяченко болон бусад өөһэдынгөө ирагуу һайхан дуугаар концерт шагнагшадые һонирхуулдаг юм. Самодеятельностиин эдэ кружогуудые манай училищиин мастернууд болон хүмүүжүүлэгшэд нүхэд Титов, Васильева, Галинский гэгшэд хүтэлбэрилнэ. Мүнөө эдэнэр танцовальна кружок эмхидхэжэ байна.

Тэрээнһээ гадна, училищидамнай спортивна хүдэлмэри хүгжэнхэй. Мүнөө конькигаар, санаар ябалгын, гимнастическа, акробатическа секцинүүд хүдэлмэрилнэ. Ажалай резервнүүдэй һургуулинуудай хоорондо һаяар болохоёо байһан санаар ябалгын мүрысөөндэ манай һургуулиин 100 шахуу хүн хабаадалсахань. Тэрээндэ түрүү һуури эзэлхын түлөө мүнөө бэлэдхэжэ байнабди.

Мүн шатарай секцидэ 60 гаран һурагшанар хабаадана. Энэ спортоор һонирходог хүнүүдэй тоо улам олошоржо, зариманиинь шатарай талаар разрядтай боложо байна. Жэшээлхэдэ, һурагша Яханов шатарай республиканска турнирта хабаадалсаа һэн.

Бэеынгээ элүүрые һайжаруулхын түлөө һурагшанар зунай амаралтын үедэ ээлжээгээр курортнуудта, амаралтын гэрнүүдтэ, тусгаар эмхидхэгдэһэн лагерьнуудта ошодог байна.

Коммунистическэ партиин XIX съездын директивэнүүд соо түмэрзамшадай урда табигдаһан харюусалгатай ба хүндэтэй зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха эрхим мэргэжэлтэй, культурна кадрнуудые бэлэдхэхэ гээшэ манай училищиин нангин уялга мүн.

Р. Шкидченко, түмэр замай № 2 училищиин директорые культурно-хүмүүжүүлгын талаар орлогшо.

Ерээдүйн дархашуул

Республикын столицын Лесная үйлсэдэ хоёр дабхар байшан бии. Эндэ фабрично-заводской № 3 һургуули байрладаг. Манай һургуули бүри дайнай урда тээ нээгдэһэн юм. Һургуулимнай модоной дархашуулые, судна, баржа заһабарилха слесарьнүүдые, токарьнуудые бэлэдхэдэг.

Мүнөө манай һургуулида 150 гаран залуушуул үнгэрэгшэ жэлэй ноябрьһаа хойшо һуража байна. Тэдэнэр мэргэжэл шудалхатаяа хамта, юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлжэ, ёһотой культурна хүдэлмэришэд боложо байна. Һуралсалай болзорой хэды богонишье һаань, тэдэнэр оролдосотойгоор һуража, мэргэжэлтэй кадрнууд боложо гарана.

Би энэ һургуулида модошо дархашуулые бэлэдхэхэ группые хүтэлбэрилнэб. Минии группада 30 хүн һурана. Һурагшанарта ном заахатаяа хамта, модошо дархашуулай дүй дүршэлые ойлгуулхын түлөө ехэхэн оролдолго гаргадаг байнаб. Энээнэй тула тэдэнтэй практическа занятинуудые шадамараар үнгэргэхэ шухала юм. Бүхы һурагшадай 17 хүниинь эрхим, бэшэниинь һайн сэгнэлтэ хододоо абадаг байна. Тиимэһээ тэдэнэрэй барандаа дүрбэдэхи разрядай дархашуул болохонь лабтай.

Мастер-хүмүүжүүлэгшэ гансал үйлэдбэриин талые хараад, һанаагаа амарха ёһогүй гэжэ мэдэгшэб. Залуушуулые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ өөрынгөө гол анхарал хандуулдаг байнаб.

Манайда дуунай, танцын, шатарай, модельнэ кружогууд эмхидхэгдэнхэй. Тэрээндэ һурагшаднай барандаа эдэбхитэйгээр хабаадана. Тиихэдэ һургуули соомнай һайнаар түхеэрэгдэһэн улаан булан, хэдэн мянгаад номтой библиотекэ бии. Һурагшаднай дуратай номоо, газетэ болон журналнуудые уншана. Мүн недели бүхэндэ нэгэ хоёр дахин кинокартина харуулагдана.

Тиибэшье, һурагшадта барилга тушаа теори зааха гэхэдэ, миил саарһан дээрэ бэшэгдэһэн инструкциһаа ондоо ном, журналнууд гэхэ мэтын туһаламжын зүйлнүүдэй байдаггүйнь гэмшэлтэй. Ажалай резервнүүдэй республиканска управлениин хүтэлбэрилэгшэд энэ асуудалые дары шиидхэхэ ёһотой гэжэ тоолоноб.

В. Панченко, ФЗО-гэй № 3 һургуулиин мастер-һургагша.

Мастерай үүргэ ехэ

ФЗО-гэй № 8 һургуулиин мастернууд арадай ажахыда хүсэд мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдые бэлэдхэхын түлөө һурагшадай дунда нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулна.

Үйлэдбэриин талаар һуралсал эрхилдэг мастер Владимир Иванович Штроковой хүтэлбэрилдэг группые абаад үзэе. Тус группада һуража байһан модошо дархашуул—вагоннигууд имагта эрхимээр һурана.

Нүхэр Штроков һуралсалай занятинуудые һайнаар үнгэргэхын түлөө ехээр бэлдэдэг юм. Һурагша бүхэнтэй тус бүридэнь хөөрэлдэжэ, тэдэнэй ямараар һуража, станогуудые, машинануудые хэр зэргэ шудалжа байһые хододоо шалгажа байдаг.

Нүхэр Штроков һурагшанартаяа гансал кабинет соогоо гү, али мастерской соогоо хүдэлмэрилдэг бэшэ, харин тэрэшэлэн һургуулиингаа улаан булан соо политическэ темээр хөөрэлдөө үнгэргэдэг, газетэ ба техническэ журналнуудые тайлбарилжа үгэдэг юм. Тус группын һурагшад барандаа профсоюзай гэшүүд, хахадһаа олониинь ВЛКСМ-эй гэшүүд юм. Тэдэнэр хаанашье ябахадаа журам һайнаар сахижа, бусадта жэшээ харуулна.

Мастер Штроковой группада эрхимээр һурахаһаа гадна, стахановскаар ажалладаг һурагшанар бии. Отличник Анатолий Баев болон бусад практикада гарахадаа үдэрэйнгөө нормые 200—240 процент хүрэтэр дүүргэдэг байна.

И. Бурасов, ФЗО-гэй № 8 һургуулиин ахалагша мастер.

ФЗО-гэй һургуули дүүргэһэнэй һүүлээр...

Эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудта хүдэлмэрилхэ мэргэжэлтэй болохоёо би үнинэй хүсэдэг байгааб. Долоон жэлэй һургуули дүүргээд, 1951 ондо мяха-консервын комбинадай ФЗО-до һураха гэжэ ерээ һэм. Һургуулиин директорэй «ямар мэргэжэлтэй болохо дуратайбши» гэжэ һурахадань, би «машина, станок дээрэ хүдэлмэрилхэ дуратайб» гээ һэм. Тиигээд намайе консервын банка хэдэг цехын станочнигуудай группада оруулһан юм.

Манай һургуулида һайн һурахын тулада бүхы услови байгуулагданхай. Энээнэй ашаар гансал эрхим сэгнэлтэтэйгээр һургуулияа дүүргэхэдэмни, квалификационно комисси намайе 6-дахи разрядай станочница болгоо һэн.

Тиин 1952 ондо комбинадай консервын банка хэдэг цехын станочница болоо һэм. Түрүүшынгээ жэлдэ бүхы оролдолгоёо үйлэдбэри дээрэ гаргажа, жэлэйнгээ түсэбые 143 процент дүүргэһэн байнаб. Би эндэ хүдэлмэрилхэ зуураа цехын бүхы машинануудые һайнаар шудалжа, мүнөө ямаршье станок дээрэ хүдэлмэрилжэ шадаха болооб.

Минии ажал һайнаар түлэгдэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ һара бүриимни салин дунда зэргээр 700 түхэригһөө доошо бэшэ байһан юм.

1953 ондо, шэнэ сталинска табадахи табанжэлэй гурбадахи жэлдэнь, өөрынгөө ажалай бүтээсые бүри дээшэлүүлжэ, жэлэйнгээ түсэбые 160 процент дүүргэхэ, продукцияа эрхим шанартайгаар үйлэдбэрилхэб гэжэ мэдүүлхэ байнаб.

Татьяна Гамзюкова, мяха-консервын комбинадай станочница.

Паровоз бүтээгшэ болохомни

Хүдөөгэй долоон жэлэй һургуули эрхимээр дүүргээд, республикынгаа индустриальна центртэ ерэжэ, хүсэтэ паровоз бүтээгшэ болохые хүсэдэг һэм. Энэ хүсэлөө бэелүүлжэ байнаб.

Би мүнөө хоёрдохи жэлээ түмэр замай № 1 училищида һуража, слесарь-котельщигэй мэргэжэл шудалжа байнаб. Ленин—Сталинай партиин үдэр бүриин анхарал оролдолгоор хүреэлэгдэһэн ажалай резервнүүдэй һургуулинуудта һуража, дуратай мэргэжэл шудалха, бүхы услови байгуулагдаһаниие өөрынгөө нюдөөр харахадаа, түрэл Эхэ ороноороо, багша Сталинаараа омогорхон, эрхимээр һураха гэжэ шиидээ бэлэйб.

Энэ хүсэлөө мүнөө хэрэг дээрэнь бэелүүлнэб. Шудалжа байһан 9 предмедэйнгээ наймааринь «5» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр, нэгээрнь «4» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр тус училищиин хоёрдохи курсые дүүргэжэ байнаб.

Манай училищида гоё һайханаар шэмэгдэһэн улаан булан бии. Тэндэ орожо элдэб һонин номуудые, журналнуудые уншанабди Физкультурна залда орожо, бэе махабадаа хатуужуулнабди.

Эсэгэ оронойнгоо элбэг олоор үйлэдбэрилэн гаргадаг орёо оньһон техникые шудалһан, мэргэжэлтэй кадрова хүдэлмэришэн болохо байһандаа урмашанабди. Тиигээд училищиингаа һүүлшын курсые энэ жэлдэ эрхимээр дүүргэжэ, республикын паровоз бүтээгшэдэй нэгэн болохоб гэжэ мэдүүлнэб.

В. Буянтуев, ЖУ-гэй һурагша.

Эрхимээр һурахабди

Ленин—Сталинай агуу ехэ парти хадаа эрдэм номдо һураха дуратай мэргэжэлтэй болохо бүхы арга боломжо бидэндэ олгоно. Би советскэ үедэ түрэжэ, золтой жаргалтай ажаһуужа ба һуража байһандаа ехээр омогорхогшоб.

Долоон жэлэй һургуули дүүргээд байхадаа, социалистическэ промышленностьда мэргэжэлтэй кадрнуудые бэлэдхэдэг түмэр замай № 1 училищида ороһон байнаб. Би мүнөө тус училищида хоёрдохи жэлээ һуранаб.

Бидэнэр һаруул, дулаан гэр байрада байнабди. Һайнаар һурахын тула хэрэгтэй бүхы юумэнүүд: ном дэбтэр, элдэб зэмсэг түхеэрэлгэ болоод бэшэ бэшэ юумэнүүд бии. Багшанарнай бидэниие һургахын тула бүхы оролдолгоёо гаргана. Намайе мастер-хүмүүжүүлэгшэ нүхэр Шапхоев паровоз заһабарилха слесариин мэргэжэлдэ һургана. Багшынгаа туһаламжын ашаар һуралсалай түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, һуралсалда ба үйлэдбэриин практикада амжалта туйлажа, отличнигуудай нэгэн болооб. Саашадаашье эрхимээр һуража, слесарь-паровозник болохо гэжэ шиидэнхэйб.

М. Ганеев, № 1 ЖУ-гэй һурагша.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) 1. Улан-Удын ФЗО-гэй № 8 һургуулиин мастер В. И. Штроков модошо дархашуулые бэлэдхэхэ группада электрическэ зэмсэгэй зохёолые заажа үгэжэ байна. 2. Улан-Удын түмэр замай № 2 училищиин вагон заһабарилха слесарьнуудай группа Улан-Удэ станциин вагонно деподо практическа хүдэлмэри хэжэ байна. 3. Улан-Удын ФЗО-гэй № 8 һургуулиин һурагшад библиотекэ соо сүлөөтэй сагаа үнгэргэдэг юм. Тэдэнэр номуудаар, журналнуудаар, газетэнүүдээр ба бусад хэрэгсэлнүүдээр хүсэдөөр хангагданхай.

А. Мантаевай фото.

АГНУУРИДА. М. Минеевэй фото-этюд.

Заиграйн аймагай хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зублөөн

Һаяхан Заиграйн аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй ба хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зублөөн болоо. Зублөөн дээрэ «Ажахын 1952 оной дүнгүүд ба энэ жэлэй зорилгонууд тухай» элидхэл КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Черных хэһэн байна.

Үнгэрһэн жэлдэ ниитынгээ ажахые хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ талаар аймагай колхозууд нилээд амжалтануудые туйлаа гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Ороһото культурануудай ургаса 1951 онойхитой сасуулхада га бүриин 2,8 центнерээр, хартаабха болон овощиин ургаса 23 центнерээр дээшэлһэн байна. Аймагай бүхы колхозууд өөһэдын үрһэ хүрэнгөөр хүсэд хангагданхай.

Малажалай талааршье зарим тэды амжалтанууд туйлагдаа. Һаамхай үнеэн бүриһөө һү һаалга нёдондонойхиһоо 200 литрээр, хониһоо нооһо хайшалалга 130 граммаар дээшэлээ. Тиихэдэ республикын суута һаалишан Очиржалма Нимаева энэ жэл һаамхай үнеэн бүриһөө 2400 литр һү һаһан байна. Доодо-Курбын сомоной Тельманэй, Сталинай Ново-Брянска сельсоведэй Тельманэй, Доодо-Илькын сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозууд ажахынгаа бүхы һалбаринуудые хүгжөөлгөөр һайн амжалтануудые туйлаһан байна. Эдэ колхозууд малажал хүгжөөхэ түсэбөө бүхы түрэлэй малаар дүүргээ, малажалай продуктнуудаар гүрэнтэйгөө сүм тооһоо, үрһээ хүсэд хээгаа. Мүнөө малай үбэлжэлгые гарза хоролтогүйгөөр үнгэргэжэ байна.

Аймагай машинно-тракторна станцинууд ажалаа бага зэргэ һайжаруулжа, условно трактор бүхэнэй бүтээсые 32 гектараар дээшэлүүлээ.

Гэхэ зуура, аймаг хадаа хэды ехэ арга боломжонуудтай байбашье, 1952 оной хүдөө ажахын жэлые хангалтагүйгөөр үнгэргэһэн байна. Малажал хүгжөөхэ түсэб хони, гахай үсхэбэрилгөөр лэ дүүргэгдээ. Хониһоо нооһо багаар хайшалагдаһан, үнеэн бүхэнһөө 800 литрын орондо 650 литр һүн һаагдаһан байна. Энээнһээ шалтагаалжа гүрэндэ малажалай продуктнуудые тушааха түсэб бүхы дээрээ дүүргэгдээгүй.

1952 ондо аймагай олонхи колхозууд юундэ иимэ хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилөөб гэхэдэ, колхозуудай правленинүүд ба хүтэлбэрилэгшэд ниитын ажахые хүгжөөхын түлөө муусa тэмсээ, өөһэдынгөө арга боломжонуудые хүсэд хэрэглэжэ шадаагүй. Элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэлгэн боложо, эгээн түрүүн Доодо Илькын сомоной зооветеринарна участогай ветврач нүхэр Власовта үгэ үгтэбэ. Аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагай зооветеринарна мэргэжэлтэдэй зүгһөө колхозуудтахи участково мэргэжэлтэдтэ бодото туһаламжа үзүүлэгдэдэггүй тухай тэрэ тэмдэглэбэ. Мүн колхознигуудай ажаһуудалые болон культурна условиие һайжаруулха тушаа анхаралаа хандуулха шухала байһан тухай тэрэ удаан тогтожо хэлээ.

Аймагай олохон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд малажалай фермэдэхи ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха хэрэгтэ хойрогоор хандадаг гэжэ Ново-Брянска МТС-эй механик нүхэр Афанасьев хэлэһэн байна. Жэшээлхэдэ, Ленинэй (Старая Брянь), Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд Балаганский Цыренжапов хоёр малажал дээрэ механизаци нэбтэрүүлгэдэ һаад ушаруулна, кормозапарнигуудые тодхоногүй. Молотовой нэрэмжэтэ колхоз худалдажа абаһан кормозапарнигаа гурбадахи жэлээ хэрэглэнэгүй.

Зублөөндэ хабаадагшад аймагайнгаа хүдөө ажахые саашадань дэбжээхын тула шэнэ социалистическэ уялгануудые баталан абаад, Иволгын аймагай колхознигууд, колхозниканууд, механизаторнууд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые социалистическэ мүрысөөндэ уриха гэжэ шиидэбэ.

К. Жалбаев.

Шанга шадалтай бүлэ

Самбу Цыренович Зандановай залуу наһан Бүрдэнэй баяшуулай барлаг болоһоор үнгэрөө һэн. Самбу үбгэнэй 20 наһатай ябаха үедэ Хилаганто-сонгоол дасангуудай габжанар-гэбшэнэр, найжанар-ламбагайнар Бүрдэн нютагай хэдыхэн айлнуудые даража дабтажа, үгыруулжэ хооһоруулжа байдаг һэн. Эдэ этэгээдүүдэй хажуугаар Киранай-Адагай Кяхтын баяшуул Бүрдэнэй арайхан гэжэ ажаһууһан бурядуудтай аралжаа наймаа хэжэ, амандаа эдихээ гамнажа байһан арба-табан хони ямаадыень миинтэ тооной, альга оройхо бүдөөр мэхэлжэ абашадаг байгаа.

Арайхан гэжэ хори хаража ябаһан Самбу Бытыдма хоёр үбгэ һамган боложо хамтарһан, залуу наһандаа үлдэхэ зобохоһоо, үгырхэ хооһорхоһоо бэшэ, өөдэ нара үзөөгүй, наадажа зугаалжа ябаагүй, харанхыһаа харанхы хүрэтэр хаанта засагай хара һабартанай барлагууд боложо ябаһан байха юм.

1917 он Самбу Цыренович Зандановай нютагта Октябрьска социалистическэ революциин илалта нара бадаруулаа. Бүрдэн нютагта колхоз тогтожо, Самбу Занданов түрүүтэй нютагай үгытэйшүүл эхин түрүүлэн колхоздо ороһон байгаа.

Самбу Цыренович Зандановай ажабайдалда наран дээрэнь нара гаража, колхоздо ороһон жэлдээ хүбүүтэй болоо. Уланшьегүй, Зандановтанай харанхы хара гэр һаруул ехэ шэнэ гэрээр һэлгэгдэнэ.

...Түрэл нютагтаа колхоз эмхидхэлсэжэ, тэрэ сагһаа хойшо нүхэр Занданов буурал сагаан үбгэн болотороо арад зондоо үнэн сэхээр хүдэлмэрилжэ, колхозоо баян, колхозникуудайнгаа байдалые шанга шадалтай болгохын түлөө оролдожо, мүнөө хүрэтэр өөрынгөө хубитые ниитын ажахыдa оруулалсажа байдаг.

Самбу Зандановтанай бүлэ бүхы советскэ таряашадай бүлэ шэнги, культурна ажаһуудалтай, шанга шадалтай болонхой. Мүнөө тэрэнэй бүлэ 4-дэхи жэлээ түрэл колхозойн гоо эбэртэ малай гүүртэ дээрэ хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Занданов өөрөө гүүртые даагшаар, Самбу Цыреновичын һамган Бытыдма малшанаар, бэри Бимбасу мүн лэ малшанаар хүдэлмэрилжэ байна. Хүбүүниинь Магбан Занданов Кяхтын МТС-тэ трактористаар хүдэлмэрилһэн аад, мүнөө тракторна бригадын бригадирай курсада һуралсана.

Зандановтанай бүлэ даалгагдаһан малнуудаа анхарал оролдосотойгоор харууһалдаг. Малай тураха ба гарзалха ябадал эндэ огтошье үзэгдэдэггүй байха юм.

1952 ондо нүхэр С. Ц. Зандановтанай бүлэ эрхим ажалаараа шалгаржа, 1839 ажалта үдэр олоо. Үбгэн Самбу Цыренович 621, хүгшэн Бытыдма 524, бэри Бимбасу 404 ажалта үдэр олоһон байха юм. Хүбүүн Магбан тракторна хүдэлмэриин багахан сезон соо хүдэлмэрилхэ зуураа 300 ажалта үдэр олоһон байна.

1952 ондо нүхэр Зандановай түрэл Бүрдэн нютагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз ойрын жэлнүүдтэ үзэгдөөгүй баян таряа ургуулаа. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз аймаг соогоо түрүүлэн, гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоо урид дүүргэжэ, үрһэнэй, страховой ба фуражна фонднуудые байгуулаад, колхозникуудайнгаа ажалта үдэр бүхэндэ 4—4 килограмм таряа авансаар хубаагаа.

Самбу Зандановай бүлэ ажалта үдэртөө 47 центнер гэхэ гү, али 282 пүүд эрхим таряа абаһан байна. Мүнөө нүхэр Зандановай бүлэ культурна ажаһуудалтай болонхой.

—Урданай бурядай харанхы хара ажаһуудалые һанахада уйдхартай. Социализмын гэрэлтэ нара хаража һууһандаа баяр дээрэмнэ баяр түрэдэг, — гэжэ үбгэн Занданов үринэртөө хөөрэдэг.

Б. Дымбрылов.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, февралиин 6. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани февралиин 6-да иигэжэ мэдээсэбэ:

Арадай армиин ба Хитадай һайн дуратанай соединенинүүд американо-английска интервентнүүдтэй ба лисынмановска сэрэгүүдтэй бүхы фронтнууд дээрэ бага зэргын байлдаануудые үсэгэлдэр үдэр хэһэн байна.

Арадай армиин зенитнэ артиллери ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад мүнөөдэр дайсанай хоёр самолёт буудажа унагааба.

Һунгуулиин реакционно хуулиин проектдэ эсэргүүсэлгэ

Бундестагай депутат Вальтер Фишын мэдүүлгэ

БЕРЛИН, февралиин 6. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Бонндо болоһон пресс-конференци дээрэ Бундестагай депутат коммунист Вальтер Фиш үгэ хэлэхэдээ боннско правительствын зохёоһон һунгуулиин хуулиин шэнэ проектын реакционно удхатай байһые элирхэйлээ.

Федеральна правительствын һунгуулиин хуули,—гэжэ Вальтер Фиш хэлэбэ,—һунгагшадта зүрюу нээмэл провокаци ба хүнүүдэй үнэн зүб бодолые, эрхые ба һэшхэлые дайраһан хэрэг болоно. Һунгуулиин шэнэ хуулиин проект хадаа аденауэровскэ коалициин ямаршье аргаар хуулияа гартаа бариха гэһэн эрмэлзэлгэ мүн болоно. Аденауэр ба Лер хадаа хэрбээ Баруун Германида сүлөөтэй һунгалтануудые үнгэргэхэ, ямар нэгэн кандидадуудай түлөө, ямар нэгэн партиин түлөө хүн бүхэндэ сүлөөтэйгөөр дураяа мэдүүлхэ арга олгобол диилдэхэбди гэжэ һайнаар мэдэнэд.

Һунгуулиин шэнэ хуулиин проектын зарим баримталгануудые шэнжэлхэ зуураа, Вальтер Фиш хадаа мажоритарна системые эрид буруушааба. Энэ «шэнэ зүйл»,—гэжэ Фиш хэлэбэ,—арадай дура зоригые үнэхөөр харуулдаг — коммунистическэ партиин түлөөлэгшэдэй, тэрэшэлэн правительственна реакционно коалицида эсэргүү бүхы этэгээдүүдэй Бундестагта мандадуудые абаха ябадалһаань хаһаха гэһэн ябуулга болоно.

Һунгуулиин реакционно хуули зохёогшодой ара талада хаа хаанагүй дэлхэй дээрэ арадта харша реакционно ёһо гурим байгуулжа, тэдэндэ финансова ба сэрэгэй тэдхэмжэ үзүүлдэг американска зүбшөөл үгэгшэд байна гэжэ Фиш онсо тэмдэглэбэ. Имагтал американска империалистнуудай заабаринуудаар французска ба итальянска арадуудта һунгуулиин реакционно хуулинууд баадхагдаһан байха юм.

Фиш болбол боннско һунгуулиин хуулиие болюулхые ба Баруун Германида үнэхөөрөө тэгшэ һунгалтануудай принципүүдтэ үндэһэлэн демократическа, сүлөөтэй һунгалтануудые хангаха һунгуулиин хуулиие зохёохые уряалаа.

Профсоюзуудай реакционно хүтэлбэридэ австралийска хүдэлмэришэдэй эсэргүү тэмсэл

СИДНЕЙ, февралиин 6. (ТАСС). Австралиин металлургическа промышленностиин хүдэлмэришэдэй федерациин сиднейскэ отделениин заседани тухай австралийска газетэнүүд мэдээсэнэ. Заседани дээрэ диилэнхи һуури эзэлһэн коммунистнууд ба зүүнэй тала баримталагшадай түлөөлэгшэд федерациин хүтэлбэрилэгшэдэй реакционно ябуулгые буруушааһан байна.

Заседанида хабаадагшад лейбористска партитай нэгэдэхэ ба лейбористска партиин июньдэ болохо конференцидэ делегадуудые һунгаха тухай реакционно хүтэлбэрилэгшэдэй гаргаһан шиидхэбэриие болюулһан байна. Лейбористска партитай нэгэдэхэ тухай асуудалые шиидхэхын тулада федерациин жиирэй гэшүүдэй хабаадалгатай зүблөө зарлаха тухай шэнэ дурадхал баталан абтаа.

Бразилида коммунистнуудые мүрдэнэ

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 6. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентствын корреспондентын Рио-Де-Жанейроһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, «һүйдхэлгын ажал-ябуулгын» түлөө гэмнэгдэһэн коммунистическэ партиин 18 хүтэлбэрилэгшэдые заочноор сүүдлэхэ тухай Бразилиин федеральна сүүд захиралта гаргаһан байна.

Румыниин ажалшад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэ

БУХАРЕСТ, февралиин 6. (ТАСС). Румыниин хэдэн зуу мянган ажалшад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсобо. Браильска хүндэ машина бүтээлгын заводой булад хайлуулагшад энэ жэлдэ түргэн аргаар 900 дахин хайлуулга хэхэ уялга абаһан байгаа. Тэдэнэр 35 хоногой турша соо 140 дахин иимэ хайлуулга хээд байна. Хунедоарска областиин Гелар гэжэ руднигай хүдэлмэришэд түсэбһөө гадуур хэдэн мянган тонно руда үгэһэн байна.

Крайоведохи ноябриин 7-ной нэрэмжэтэ, «Электропутере» ба «Индепенденца» гэжэ түрүү заводуудай коллективүүд графигаа горьтойгоор үлүүлэн ажаллажа үргэлжэлһөөр. Тэдэнэр орон дотороо түрүүшүүлэй зэргэдэ январьска программаяа дүүргэһэн байна. Жэшээлхэдэ, «Электропутере» заводто советскэ документациин үндэһөөр зохёогдоһон шахтна электровоз болзорһоо урид бүтээн гаргагдаа. Николай Кристягай нэрэмжэтэ галацкэ механическа заводой прокатна ба гальваническа цехүүдэй коллективүүд советскэ ажалэй түрүү методүүдые хэрэглэн февралиингаа түсэбүүдые дүүргээ.

Февралиин 16-да тэмдэглэгдэхэ ёһотой Румыниин түмэрзамшадай үдэрые түмэрзамайхид ажалай амжалтануудаар угтажа байна. Бухарест-пассажирская гэжэ депогой 68 паровозно бригаданууд энэ жэлдэ «табанзуутан» гэһэн нэрэзэргэдэ хүртөө. Советскэ новатор Клавдия Барановскаягай методые хэрэглэдэг депогой машинистнууд ба кочегарнууд жэлэй эхинһээ хойшо 42 мянган лей гүрэндөө алмалта хээд байна.

Германска Демократическа Республикын газар нютагуудай палата гүрэнэй 1953 оной бюджет тухай хуули батална

БЕРЛИН, февралиин 6. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын газар нютагуудай палатын ээлжээтэ заседани үсэгэлдэр болобо. Газар нютагуудай палатын депутадууд Германска Демократическа Республикын арадай палатаар баталагдаһан Германска Демократическа Республикын гүрэнэй бюджет тухай хуули зүбшэн хэлсээд, нэгэн дуугаар һайшаан баталаа.

Монголой автомобильна транспортын хүгжэлтэ

УЛАН-БАТОР, февралиин 6. (ТАСС). Монголой эрхэ байдалда автомобильна транспорт ехэ удхашанартай юм.

Жэл ерэхэ тудам орон болбол автомашинануудаар улам олон боложо байна. Автомашинануудые жолоодолог национальна кадрнууд түргэн ургана. Жолоодогшодой дунда техникые һайнаар ашаглахын түлөө социалистическэ мүрысөөн ургэдэнэ. Зуумянгатанай хүдэлөөн ургана. 1950 оной апрельдэ болоһон түрүү жолоодогшодой зүблөөн дээрэ капитальна заһабарида оруулангүйгөөр машинаяа 100 мянган километр соо гүйлгэхэ уряатайгаар шофер Жамьян бүхы жолоодогшодто хандаһан байгаа. Энэ уряаень ороной хэдэн олон жолоодогшод халуунаар дэмжэһэн байха юм. 3 шахуу жэл үнгэрбэ. Жолоодогшод бултадаа шахуу өөһэдынгөө уялгануудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргээ. Жолоодогшод Жамьян, Гелегжамсо, Цедыб, Доржисурун ба Дэмдинбальжир гэгшэд илангаяа ехэ амжалтануудые туйлаа.

Түрүү жолоодогшод һаяшаг Улан-Баторто сугларжа зүблөө хэһэн байна. Тэдэнэр болбол мүрысөөнэй дүн тухай Монголой арадай революционно партиин Улан-Баторай горкомой секретарь Лубсанрабданай элидхэлые шагнаад, дүй дүршэл тухайгаа һайса хөөрэлдэһэн байна. Зүблөөндэ хабаадагшад түрүү жолоодогшодой үгэнүүдые ехэ анхаралтайгаар шагнаа. Арадай агуу ехэ хуралай депутат шофер Гелегжамсын хөөрөөе ехэ анхаралтайгаар шагнаа. Тэрэнэй машина 150 үлүүтэй мянган километр соо капитальна заһабаригүйгөөр ябаһан байха юм.

«Бидэнэр,—гэжэ тэрэ хэлэбэ, — зуумянгатанай зэргые үргэдхэхэ ёһотойбди. Арадай революциин 32 жэлэй ой хүрэтэр өөрынгөө машиные капитальна заһабарида оруулангүйгөөр 200 мянган километр соо ябуулха уялга абанаб».

Зүблөөндэ хабаадагшад хадаа Гелегжамсын уряае халуунаар хүлеэжэ дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ уялгануудые абаад, тэдэнһээ жэшээ абахые уряалан Монголой бүхы жолоодогшодто хандаһан байна.

Американска ёһо заншал

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 6. (ТАСС). «Газетт Энд Дейли» гэжэ газетэ Хьюстон городто (Тихас штат) болоһон һонирхолтой ушар тухай һаяхан мэдээсэбэ.

«Шэнэ Гвинейдэ шархатаһан дайнай ветеран һамгатаяа ресторан соо тэрэнэй эзэнтэй хөөрэлдэжэ һууба, —гэжэ газетэ соо хэлэгдэнэ,—тэдэнэй хөөрэлдөө халта мүлтэ дуулаһан ондоо нэгэ гражданин ресторанһаа гаража, тэдэнэр «коммунистнууд шэнгеэр» дуугаралсана гэжэ телефоноор полицида мэдээсээ. Хоблогшын мэдүүлгын ёһоор, хөөрэлдэгшэд хадаа Чан Кай-ши хосорһон хэрэгэй түлөө дайлалдана гэжэ хэлсэһэн байна. Полициинхид ерэжэ, дайнай ветеран ба тэрэнэй һамгые арестовалаа. Полициинхид тэдэниие бүхэли һүниндөө барижа, «һүйдхэгшэ этэгээдүүдэй» списогтэ ородоггүй юумэ аа гү гэжэ шалгаһанай, 14 час хахад соо тэдэниие мүшхэһэнэй һүүлээр сүлөөлһэн байна.

Кубада американецуудай аашалалга

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 6. (ТАСС). Юнайтед пресс агентствын Гаванаһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, американска журналист Ксуплэнд ба Гаванада английска хэлэн дээрэ гаргагдадаг газетын хүдэлмэрилэгшэ, Шэнэ Зеландида түрэһэн Скотт гэгшэдэ бүлэг кубинецуудай «доблһонтой» дашарамдуулан американска ба английска посольствонууд кубинска правительствода мэдээсэһэн байна.

Бухарестдэхи шатарай уласхоорондын турнир

БУХАРЕСТ, февралиин 6. (ТАСС). Шатарай уласхоорондын турнир дээрэ хойшолуулагдаһан партинууд мүнөөдэр наадагдаа. Филипп (Чехословаки) ба Слива (Польша) партинуудаа үргэлжэлүүлэнгүйгөөр советскэ гроссмейстер Болеславскидэ булигдаһанаа мэдүүлбэд. Румынска шатарша Трояиеску Спасскитай (СССР) наадаад, шүүгдэһэн байна. Толуш (СССР), Милевтэй (Болгари) партияа үргэлжэлүүлэнгүйгөөр тэнсэһэн байна.

Слива Филиппые, Ш. Сабо (Румыни) английска шатарша Голомбекые, Милев—Редулеску (Румыни) гэгшые, Ш. Сабо Бардые (Норвеги), Барда Рейхерые (Румыни) шүүгээ. Польско шатарша Слива О'Келли ба С. Барца (Бельги) гэгшэдтэй наадаһан партинуудтаа тэнсэбэ.

8-дахи турай һүүлээр советскэ гроссмейстер Болеславский ба венгерскэ гроссмейстер Л. Сабо гэгшэд тус бүри 6 очко абажа, түрүү һууридa ябана. Советскэ шатаршад Смыслов, Петросян, Спасский, тэрэшэлэн Барца (Венгри) 5—5 очкотой болоо.

Февралиин 7-до 9-дэхи тур болохо байна.

Шатараар СССР чемпионой нэрэз… М. Ботвиннигт… олгогдоо

Шатараар СССР-эй чемп… нэрэзэргэ олохын тулада бо… мүрысөөнэй тэнсүү байдалта… хойшолуулагдаһан зургаадахи… ниие февралиин 5-да гроссме… нүүд М. Ботвинник, М. Тай… гэгшэд наадажа дүүргэбэ.

Ажаглан хараһанай һүүлээ… раар наадагшань өөрынгөө … лые һайжаруулха ямаршье а… байгаа. Тиимэһээ гроссме… Тайманов 42-дохи ябадалдаа… сэе гэжэ Ботвиннигта дура… тэрэнь зүбшөөгөө.

Тиимэ болохолоороо з… партиһаа бүридэһэн нэмэлтэ… рысөөн гроссмейстер Ботвин… илалтаар, 3,5:2,5 тоотойгоор … бэ.

Февралиин 5-да Советскэ А… Центральна Байшангай Конц… зал соо баяр ёһололой оршо… далда тус мүрысөөн хаагдаба. С… эй Министрнүүдэй Соведэй … дэхи физкультура ба спортын… гүүдые эрхилхэ комитедэй … лэгшын орлогшо нүхэр П… СССР-эй чемпион гроссмейсте… хаил Ботвинниие илалта … һантайнь дашарамдуулан ам… лаад, тэрээндэ нэгэдэхи з… диплом ба чемпионой алтан м… барюулба. Гроссмейстер М. Т… новта хоёрдохи зэргын дипло… мүнгэн жетон барюулагдаа.

М. Ботвинник ба М. Тай… гэгшэд мүрысөөнэй дүүрэһэн … хуряангы үгэ хэлэбэ.

(ТАС…

Комсомольско-профсоюзна кросс

Байкало-Кударын аймцентр… сомольско ба профсоюзна орга… цинууд санын кросс үнгэргэбэ… рээндэ 111 санашад хабаадал… түрүү һуури эзэлхын түлөө ша… тэмсэбэ. Эдэнэр 3 бүлэг б… мүрысэһэн байха юм.

Хүбүүд 3 километртэ урилд… Энэ дистанциие 13 минута 39 с… да соо гаталһан һурагша С… сильников (Фофоновско 7 … һургуули), басагадай дундаһаа… километрые 12 минута соо гата… К. Степанова (Байкало-Кудар… жэлэй һургуули) түрүү һуури … һэн байна.

Эрэшүүл 10 километртэ ури… ба. Пушкинай нэрэмжэтэ кол… гэшүүн комсомолец Н. Г. Ко… 10 километрые 48 минута 20 с… да соо ябажа, 1-дэхи һуури э…

Басагадуудай дунда 5 кил… рын дистанцида мүрысөөн бо… тэрээниие 27 минута 6 секунда… соо ябаһан М. С. Быкова түрү…

Шергинскэ һургуулиинхид… мандна түрүү һуури эзэлжэ, ш… хүртэһэн байна. Санашад Н. Г… рытов, М. С. Быкова гэгшэд … гуудые абаа.

П. Нелюб…

ЗАҺАБАРИ

Манай газетын февралиин … номерой хоёрдохи хуудаһанда … логдоһон «Эдэбхитэй колхо… гэжэ статьягай хоёрдохи мэд… лые иигэжэ заһан уншахые гү… ди: «Коммунизм тээшэ манай … ной дабшаха замые заажа … «СССР-тэхи социализмын эко… ческа проблемэнүүд» гэһэн … Сталинай гайхамшагта зохёо… партиин XIX съездын шиидхэб… нүүдээр зоригжоһон советскэ … нүүд арадай ажахын бүхы һал… нуудта шэнэ шэнэ амжалта т… хын түлөө шэн зоригтойгоор х… мэрилнэ».

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПО…

Мүнөөдэр КИН… ТЕАТРНУУДТ…

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85. отв. секретаря — 3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства 10-17, пропаганды и переводов 6-84, культуры и быта и промышленности—4-52, мест. информации и писем—11-05, Для междугородных переговоров — 16.

Н—00468. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.00…